

REFERAT Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21 d. 15-06-2020

Mødedato Mandag d. 15. juni 2020 kl. 20:30

Mødested Kommunalbestyrelsens mødesal

Innholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Plejeboligmasterplan 2020.....	5
Endelig behandling af kommunalt tilsyn 2019 Plejecentre med høringssvar fra rådene.....	11
Nye Søndervang - bystrategisk analyse.....	14
Indspil til Bevæg Dig For Livet.....	20
Status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg.....	24
2. forventede regnskab 2020.....	30
Lukket.....	42

Punkt 49: Meddelelser

00.22.00-P35-27-20

Sagsfremstilling

1. Status for håndteringen af corona-virus

Forvaltningen vil give en status over rammerne for besøg på kommunens plejecentre.

2. Implementering af "Aftale om initiativer for svækkede ældre i forbindelse med COVID-19"

Regeringen har sammen med et bredt flertal af Folketinget den 1. maj 2020 indgået "Aftale om initiativer for svækkede ældre i forbindelse med COVID-19". Med aftalen afsættes i alt 165 mio. kr. til initiativer, der dels skal mindske udfordringerne for de mest udsatte og sårbare ældre i den kommende tid, og dels skal støtte øvrige ældre, som under COVID-19 har valgt at isolere sig fra samfundslivet. Aftalen består af i alt seks initiativer, hvor særligt to initiativer er så vigtige, at de skal igangsættes snarest muligt til glæde for borgerne i løbet af sommeren.

Under initiativ 1 er der afsat 100 mio. kroner med overskriften "Nye løsninger for fastholdelse af social kontakt og livskvalitet". Det forventes, at Frederiksberg Kommunes andel af disse midler bliver cirka 1.58 millioner kroner. Disse midler skal anvendes til at sikre gode og trygge rammer for besøg og fastholdelse af social kontakt for beboere på plejecentre samt borgere indlagt på Frederiksberg Kommunes Døgnrehabilitering (FKD) under COVID-19. Det er og vil fortsat være en stor opgave for plejecentrene og FKD at understøtte at besøg af pårørende foregår på en tryk og sikker måde efter de gældende retningslinjer. Opgaverne består blandt andet i, at der skal træffes aftaler med borgere og pårørende om hvornår besøget skal finde sted. Borgerne skal følges til de udearealer, hvor besøgene skal foregå. Afhængig af vejret skal beboerne have hjælp til overtøjet kombineret med, at der kan være behov for yderligere understøttelse under besøget fx at hente noget i boligen. I forbindelse med besøg skal det sikres, at der er tilstrækkelig adgang til de rette værnemidler til borgere, pårørende og medarbejdere. For borgere med demens, angst og andre udfordringer er der behov for en ekstraordinær kommunikationsindsats om, hvordan besøget konkret skal foregå i forhold til at holde afstand, berøring, varighed mm.

For nuværende afvikles de fleste besøg i hverdagene inden kl. 16.00, da det er inden for dette tidsrum, at der er flest medarbejdere til stede. Der er imidlertid et stigende pres fra de pårørende om at komme på besøg i aftentimer og i weekenden. Med ekstra ressourcer vil det være muligt i højere grad at åbne op for besøg om aftenen og i weekenderne.

Plejecentrene og FKD har altaner, haver og overdækkede udendørsarealer, hvor besøgene kan foregå i særlige besøgszoner. Der kan være behov for ekstra indkøb af eksempelvis afskærmning, hynder til havestole, parasoller mm. I løbet af sommerperioden kan besøgene afvikles på altaner og udenfor, men afhængig af, hvordan COVID-19 epidemien udvikler sig, vil der til efteråret når det bliver køligere, være behov for andre løsninger eksempelvis opvarmede udendørs pavilloner eller lignende.

For at understøtte besøgene bedst muligt, tager forvaltningen initiativ til at midlerne hurtigst muligt bliver udmøntet. Midlerne bliver i fordelt ud til de 12 plejecentre og FKD efter antal boliger og pladser. Der kommer nærmere retningslinjer fra Sundheds- og Ældreministeriet om, hvordan der skal ske en opfølgning på disse midler, og forvaltningen vil sikre, at det sker.

Under initiativ 5 er der afsat 15 mio. kroner med overskriften "Særlige åbningstider for lokale fritidsaktiviteter", der sigter mod at svækkede og mindre mobile ældre borgere genoptager motion. Frederiksberg Kommune forventes at modtage 240.000 kr. i finansiering i forbindelse med initiativet, som Frederiksberg Sundhedscenter planlægger at benytte til indsatser over for borgere, der har været igennem et forløb i Sundhedscenter, eller som har gået til Senior Fitness.

Forvaltningen kommer med en sag til efteråret med en status på initiativerne. Bevillingen håndteres i de normale økonomiprocesser.

3. Interesetilkendegivelse for deltagelse i projektet vedr. videreførelse og udbredelse af konceptet Værktøjskassen – Støtte til et liv med demens

Regeringen har for perioden 2020-2022 afsat midler til videreførelse af National Demenshandlingsplan 2025, heraf fem millioner kr. til Nationalt Videnscenter for Demens til videreførelse og udbredelse af konceptet Værktøjskassen – Støtte til et liv med demens.

De nye projektmidler vil blive anvendt til kompetenceudvikling og til at understøtte implementeringen i kommuner, der ønsker at tage konceptet og værktøjskassen i brug. Det er disse kommuner, der kan tilkendegive deres interesse for at tage del i projektet. Frederiksberg Kommune ønsker at tilkendegive interesse.

At deltage i projektet indebærer, at der er mulighed for at få øget fokus på kommunens tidlige og forebyggende indsatser for borgere med demens og pårørende. Desuden får de udvalgte kommuner mulighed for at udvikle en version af værktøjskasse-konceptet, der er tilpasset lokale behov og forhold, og tiltagene kan forventes at føre til øget kvalitet i rådgivning, undervisning og samtalegrupper for borgere med demens og pårørende. Frederiksberg Kommune vil i interessetilkendegivelsen lægge vægt på et ønske om at styrke det tværsektorielle samarbejde, nærmere bestemt samarbejdet med Hukommelsesklinikken ved Bispebjerg Hospital, så der sikres gode og sammenhængende forløb omkring borgere, der bliver henvist til demensudredning.

Der er ikke krav om medfinansiering. Projektkommunerne skal selv betale løn til interne medarbejdere, der skal varetage projektledelse og udføre implementering af konceptet. Der kan ansøges om økonomiske midler til implementering efter behov. Midlerne fordeles blandt de deltagende kommuner, og forventes at blive 65.000-100.000 kr. pr kommune.

Der kommer svar på interessetilkendegivelsen medio juli, og forvaltningen vender tilbage med nærmere information såfremt Frederiksberg Kommune bliver udvalgt til at være med i projektet.

Punkt 50: Plejeboligmasterplan 2020

03.02.00-P00-1-20

Resume

Masterplanen for modernisering af plejeboliger er vedtaget i 2006 og revideres løbende, ca. én gang årligt. I denne sag præsenteres en status for moderniseringen af kommunens plejeboligkapacitet medio 2020, samt prognosen for den fremtidige efterspørgsel efter plejeboliger og plejeboligkapaciteten frem mod 2030. Masterplanen anbefaler løsningsforslag for a) håndtering af kapacitetsudfordringen fra 2029 og frem, b) Ny Søster Sophies Minde på Diakonissestiftelsens grund og 3) en justering af den midlertidige fleksible kapacitet (MFK) i perioden frem mod 2024. Det er sædvanligt, at Forligskredsen samles sideløbende med sagens behandling i de politiske udvalg.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget

1. godkendte, at den opdaterede masterplan danner grundlag for det videre arbejde med plejeboligmoderniseringen, idet behovet nærmere afdækkes og der prioriteres løsninger med enestuer,
2. godkendte, at der fremlægges nærmere beslutningsgrundlag vedrørende de konkrete skitserede løsningsforslag for henholdsvis Ny Søster Sophies Minde (inkl. Nimbus som buffer) og Nyt Plejecenter på Hospitalsgrunden, og
3. godkendte, at sagen i en revideret udgave drøftes igen i augustmøderækken.

Indstilling

Direktionen indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget godkender,

1. at den opdaterede masterplan danner grundlag for det videre arbejde med plejeboligmoderniseringen
2. at der fremlægges nærmere beslutningsgrundlag vedrørende de konkrete skitserede løsningsforslag for henholdsvis Ny Søster Sophies Minde (inkl. Nimbus som buffer) og Nyt Plejecenter på Hospitalsgrunden
3. at sagen i en revideret udgave drøftes igen i augustmøderækken.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i december 2006 at gennemføre en grundlæggende modernisering af plejeboligerne i Frederiksberg Kommune. Moderniseringen af plejeboligerne i kommunen gennemføres på den baggrund efter en politisk vedtaget masterplan, der siden vedtagelsen i 2006 er revideret løbende, ca. én gang årligt.

Masterplanen har i hele perioden været med til at understøtte tankerne bag Bæredygtigt Frederiksberg inden for rammerne af social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed. Masterplanen har en central rolle i at understøtte intentionerne bag Bæredygtigt Frederiksberg, hvor fokus er på at udvikle kernevelfærd, by og miljø som understøtter et godt og udviklende liv for borgerne på Frederiksberg – både nu og i fremtiden. Dette både med henblik på at sikre tidssvarende plejeboliger og kapacitet, der sikrer borgerne en plejebolig når de ikke længere kan klare sig i eget hjem. Men også med henblik på at støtte aktivt op om udviklingen af lokalområdet og byen.

Masterplanen består af to grundlæggende spor:

1. Modernisering med fokus på udfasning af utidssvarende plejehjem for at styrke kvalitet, faglighed og økonomi til gavn for den enkelte borger. Dette realiseres ved enten at modernisere eksisterende plejehjem, eller ved at bygge nyt, hvor det ikke er muligt at modernisere den eksisterende bygning.
2. Kapacitet med fokus på den fremadrettede fleksible planlægning af plejeboligkapaciteten med udgangspunkt i fremskrivningen af behovet for plejeboliger.

Modernisering og fleksibel kapacitetstænkning

Opdateringen af dette års masterplan viser, at Frederiksberg Kommune er godt på vej til at færdiggøre moderniseringen af kommunens utidssvarende plejecentre. Den langsigtede planlægning er styrket i masterplanen og der er anvist konkrete løsninger for samtlige af de plejecentre, der mangler at blive moderniseret, samt konkrete planer for at sikre den langsigtede kapacitet fra 2029 og frem. Der er indbygget den nødvendige fleksibilitet i masterplanen til at justere de enkelte projekter. Dette skyldes særligt

- behovet for at følge udviklingen i efterspørgslen tæt, herunder udviklingen ift. sund aldring, at
- byggeprojekterne er blevet mere komplekse og vanskelige, at
- byggeprojekterne er følsomme for markedets prisudvikling, og at
- ændrede forudsætninger for enten projekt og/eller efterspørgsel.

Det dobbelte forsigtighedsprincip

Der iagttages et forsigtighedsprincip i den fremtidige planlægning af plejeboligkapaciteten – både for at sikre, at kommunen har det nødvendige antal plejeboliger til borgerne, men også at der ikke etableres længerevarende unødvendig kapacitet.

Masterplanen arbejder derudover med fleksible løsninger:

- Mulighed for tilpasning af antal plejeboliger i det enkelte projekt
- Mulighed for at ændre i rækkefølgen af de planlagte byggeprojekter
- Mulighed for forskellige tidsmæssige igangsætninger og færdiggørelser
- Varierende behov for brug af bufferkapacitet undervejs i byggeprojekterne – herunder fokus på at sikre, at der fortsat er fleksibel reservekapacitet efter Nimbus ibrugtages som plejecenter med egen kapacitet.
- Flexibilitet ift. den afledte driftsøkonomi, idet antallet af pladser, der konkret tages i brug, kan tilrettelægges fleksibelt, givet de enkelte plejecentres robuste størrelse.
- Fremtidssikring af byggeri - bæredygtige bygninger, der kan anvendes til andre formål på længere sigt.

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at Frederiksberg Kommune skal arbejde målrettet på at nedbringe ventetiden til en plejebolig. I Ældre- og Værdighedspolitikken og som fagligt udgangspunkt forudsættes og arbejdes efter, at når borgeren efter en faglig visitationsproces har behov for en plejebolig skal dette behov imødekommes hurtigst muligt. Borgerne visiteres først til en plejebolig, når behovet er klart og utvetydigt jævnfør kvalitetsstanderne.

Frederiksberg Kommune har med kvalitetsstandarderne og med de seneste års revideringer af plejeboligmasterplanen vedtaget, at alle borgere (uanset om de ønsker en specifik eller uspecifik plejebolig) som en målsætning tilbydes en plejebolig indenfor to måneder. For borgere, der ønsker uspecifikt er det et lovkrav, at der tilbydes en plejebolig inden for de to måneder. Konsekvenserne ved ikke at have det tilstrækkelige antal plejeboliger er beskrevet i masterplanen.

Forudsætninger for efterspørgselsprognosen, sammenhæng med sund aldring og udvikling på ventelisten er beskrevet i masterplanen.

Status for moderniseringsprojekter medio 2020

Der er igangværende byggeprojekter enten under udførsel eller i programmeringsfasen for henholdsvis Ingeborggården, Betty 3, Søndervang og Diakonissestiftelsen, hvor der bygges i alt 492 boliger. Heraf erstatter i alt 339 boliger eksisterende utidssvarende boliger på henholdsvis Ingeborggården, Kong Frederik IX's Hjem og Søster Sophies Minde og i alt 153 boliger tilvejebringer ny kapacitet. Dertil er planlagt forberedende analyser i forbindelse med nyt plejecenter på Hospitalsgrunden, der blandt andet erstatter plejehjemspladser på Betaniahjemmet.

Status og reviderede tidsplaner for de enkelte projekter fremgår af plejeboligmasterplanen (vedlagt som bilag). Nedenfor er en opsummering af de centrale hovedspor 'modernisering' og 'kapacitet', som det blev besluttet med revideringen af plejeboligmasterplanen i 2019 opdateret med kendt viden. Det bemærkes, at Betty 3 og Ingeborggården er forsinkede, hvilket påvirker behovet for midlertidig fleksibel kapacitet. Det bemærkes derudover, at Ingeborggården med ibrugtagningen af etape 1 får fire ekstra pladser end forudsat ved masterplanen i 2019.

- Modernisering: Masterplanen for 2019 indeholder konkrete løsninger for henholdsvis Søster Sophies Minde (kapacitet erstattes af Ingeborggården), Kong Frederik IX's Hjem (kapacitet erstattes af Betty 3), Søndervang og Betaniahjemmet (kapacitet erstattes af Nyt Plejecenter på Hospitalsgrunden).
- Kapacitet: Der tilvejebringes ny kapacitet på Ingeborggården (2022 og 2024), Betty 3 i 2022, nyt plejecenter på Diakonissestiftelsens grund i 2026 samt nyt plejecenter på Hospitalsgrunden fra 2027. Derudover tilvejebringer Nimbus ny kapacitet fra 2024 når det overgår fra at være bufferinstitution til almindelig plejecenter med egen kapacitet. Dette har hidtil været forudsat at ske efter ibrugtagningen af Ingeborggården.

Med revideringen af dette års masterplan for 2020 fremlægges et konkret forslag for det nye plejecenter på Diakonissestiftelsens grund (Ny Søster Sophies Minde), hvor der som noget nyt er medtaget brug af Nimbus som buffer for det nuværende Søster Sophies Minde for at sikre en kontinuitet i driften til gavn for borgerne.

Løsningsforslag - sikring af fremtidig kapacitet

Sikring af kapacitet fra 2029 og frem:

Revideringen af dette års masterplan viser med al tydelighed, at der fortsat er et stigende behov for plejeboliger frem mod 2030 og endnu længere, selvom der reguleres for forskellige grader af sund aldring. Masterplanen viser, at der fra 2029 og frem vil være

behov for yderligere plejeboligkapacitet. Dette løses delvist ved at udvide kapaciteten på Nyt Plejecenter på Hospitalsgrunden fra 100 til 120 plejeboliger (i alt 20 ekstra boliger).

Herved løses kapacitetsudfordringen i 2029, og reducerer – men fjerner ikke – kapacitetsudfordringen i 2030, hvor der fortsat vil være en kapacitetsudfordring, der forventes at stige også i årene efter. I dette års masterplan tages der udgangspunkt i et løsnings-scenarie indeholdende en udvidelse af Østervang med ca. 25 pladser, dog med det forbehold at såfremt behovet stiger de kommende år så vil der være behov for andre løsninger. Udviklingen i efterspørgslen følges tæt og der følges op i plejeboligmasterplanen.

Konkret løsningsforslag for Ny Søster Sophies Minde/Nimbus som buffer:

Løsnings-scenariet for Ny Søster Sophies Minde omfatter brug af Nimbus som buffer og indebærer, at nyt plejecenter på Hospitalsgrunden fremrykkes:

I masterplanen for 2019 var forudsat, at Søster Sophies Minde lukkede i 2024, hvor beboerne flyttede ind på det nye Ingeborggården. Diakonissestiftelsen åbnede derefter med ny kapacitet i 2026.

Frederiksberg Kommune og Diakonissestiftelsen har fundet en løsning, hvor Nimbus stilles til rådighed for Diakonissestiftelsen således, at der sikres en bæredygtig løsning både i forhold til at skabe kontinuitet for beboerne, der kan genhuses samlet med kendt personale omkring sig i hele byggeperioden samt i forhold til fastholdelse af personale.

Søster Sophies Mindes nuværende pladser holdes åbent frem til Ingeborggården står færdigt i 2024 (24 almindelige plejeboliger og 12 MFK-pladser). Herefter flytter beboere med medarbejdere til Nimbus, hvorefter de øvrige pladser fyldes op med borgere fra ventelisten (i alt 55 pladser på Nimbus). Herved afhjælpes ligeledes en del af den midlertidige kapacitetsudfordring ved at forlænge MFK-pladserne på Søster Sophies Minde til 2024.

Når det nye Søster Sophies Minde står klar i start 2027 flytter alle 55 beboere med medarbejdere dertil fra Nimbus.

Ibrugtagningen af Nimbus som almindelig plejecenter med egen kapacitet udskydes fra 2024 til 2027, da Nimbus fungerer som bufferinstitution for Søster Sophies Minde. Dette betyder også, at plejeflytningen af Nimbus og Søndervang ikke kan udbydes sammen som forudsat, men må udbydes hver for sig, jf dog budgetforliget for budget 2019, hvor det blev besluttet at udbud af hhv. Søndervang og Nimbus skal forudgås af en evaluering af tidligere udbud.

Nyt Plejecenter på Hospitalsgrunden – erstatter bl.a. pladserne på Betaniahjemmet:

Den ny tidsplan for Diakonissestiftelsen indebærer, at Nyt Plejecenter på Hospitalsgrunden fremrykkes tilsvarende fra 2027 til medio 2026 og modsvarer dermed også, at Nimbus først indtræder som almindelig (ikke buffer) plejecenter med egen kapacitet i 2027.

Dette års masterplan indeholder derfor en løsning, hvor Nyt Plejecenter på Hospitalsgrunden ibrugtages etapevis med ca. 75 boliger i 2026 og fuld kapacitet på 120 boliger i 2029. En etapevis ibrugtagning sikrer, at Frederiksberg Kommune derved på den lange bane råder over den nødvendige kapacitet i en agil løsning, der let kan tilpasses det faktiske behov. Dette blandt andet for at undgå, at kommunen igen er nødsaget til at gøre brug af midlertidig fleksibel kapacitet (MFK) for at sikre, at visiterede borgere tilbydes pleje og omsorg under trygge rammer.

Det planlægges at igangsætte et udviklingsprojekt for det lokale sundhedsvæsen på hospitalsgrunden i 2020. Projektet er finansieret af udviklingsmidler afsat i forbindelse med anlægsplanen for et nyt plejecenter på hospitalsgrunden, som blev afsat i forbindelse med budget 2020. Projektet har fokus på at afsøge potentialet for en videre driftseffektivisering på området i form af en udvikling af nuværende tilbud på området for at sikre et sammenhængende borgernært sundhedstilbud og en målrettet indsats for borgerne. Udviklingsprojektet skal også fungere som en fødekilde til den overordnede Udviklingsplan for Hospitalsgrunden, der er påbegyndt i foråret 2020. Resultatet af udviklingsprojektet skal endvidere indgå som en del af grundlaget for de kommende års budgetter for 2022 og 2023.

Udviklingsprojektet skal desuden belyse, hvordan man i den videre planlægning kan have fokus på at sikre 'nærhed' - særligt 'geografisk nærhed' - for at understøtte et godt forløb for den enkelte borger i regi af et sammenhængende sundhedsvæsen. Dertil kommer, at en øget fysisk nærhed mellem funktioner kan understøtte en øget organisatorisk sammenhæng og bidrage til at skabe smidigere overgange for borgerne, ligesom sammenhæng i det lokale sundhedsvæsen og smidige overgange også har stor betydning for de pårørende.

Midlertidig fleksibel kapacitet 2020-2024:

For at sikre den tilstrækkelige kapacitet i årene frem mod ibrugtagning af Betty 3 og Ingeborggården blev det med masterplanen for 2017 besluttet, at man fremadrettet løser kapacitetsudfordringen gennem etablering af midlertidig fleksibel plejeboligkapacitet (MFK), hvor den midlertidige fleksible plejeboligkapacitet tilpasses det faktiske behov og indarbejdes i budgettet. Herved sikres den enkelte borger med stort behov for pleje den nødvendige pleje i trygge rammer, mens borgeren venter på en plejebolig.

De midlertidige fleksible pladser er i dag placeret på henholdsvis Søster Sophies Minde og på Frederiksberg Kommunes Døgnehabilitering (FKD). Ved udfærdigelsen af plejeboligmasterplan for 2019 konkluderedes det, at etableringen af MFK-pladser på Søster Sophies Minde og FKD var det økonomisk og fagligt mest fornuftige.

Årets prognose for behovet for plejeboliger viser, at der er behov for at tilpasse antallet af midlertidige fleksibel kapacitet i perioden 2021-2024. Dette skyldes bl.a. forsinkelsen på Betty 3 og Ingeborggården, som betyder at den tilgængelige plejeboligkapacitet reduceres midlertidigt i perioden. Hvor behovet i Budget 2020 udgjorde 41 pladser i 2020-2021 og 10 pladser i 2022-2023, viser dette års prognose derfor nu en stigning i behovet, hvor det faktiske behov ligger i intervallet 17-58 boliger over perioden 2021-2024. Dertil viser prognosen, at der er behov for yderligere 10 MFK-pladser i indeværende år 2020.

Tabel 1: Behov for plejeboligkapacitet 2020-2024

Emne	2020	2021	2022	2023	2024
Aktuelt overblik					
Behov for pladser	959	965	979	998	1021
Nuværende kapacitet ekskl. MFK	908	907	956	979	1004
Budget 2020: Budgetlagte MFK-helårspladser	41	41	10	10	0
Faktisk behov for MFK-helårspladser medio 2020	51	58	23	19	17
Yderligere behov for MFL-kapacitet	10	17	12	9	17

Håndtering af kapacitetsudfordringer i 2020

Det forventes på nuværende tidspunkt, at de prognosticerede kapacitetsudfordringer i 2020 (jf. tabel 1) vil kunne håndteres inden for de eksisterende fysiske rammer. Dette skyldes, at antallet af solgte pladser til andre kommuner, har ligget under det forventede niveau i plejeboligprognosen, hvilket har frigivet ekstra kapacitet til håndtering af kommunens egne borgere, der er visiteret til og venter på en plejebolig.

Faldet i salg af pladser vurderes primært at kunne tilskrives en række særlige omstændigheder, der konkret knytter sig til 2020. Frederiksberg Kommunes relativt lange venteliste på plejebolig i slutningen af 2019, kan have gjort det mindre attraktivt for udenbys borgere at søge kommunens plejeboliger i denne periode. Dertil kommer, at corona-pandemien i 2020 både har betydet en mindre mobilitet blandt de tilflyttende beboere, ligesom håndteringen af corona-pandemien og isolation af boliger ved formodede smittetilfælde har betydet færre tilgængelige pladser. Det er derfor på nuværende tidspunkt ikke muligt at afgøre, i hvor høj grad der er tale om en tendens, der permanent vil påvirke kommunens behov for plejeboliger, og hvor meget der skyldes midlertidige udsving.

Forvaltningen vil følge udviklingen tæt på månedsbasis og løbende vurdere om en ændring i antallet af solgte pladser kan medføre et behov for øget midlertidig kapacitet. I forhold til kapacitetsbehovet i slutningen af 2020 og håndtering af dette, vil der ligeledes blive fulgt tæt op, og efter behov vil udfordringer blive håndteret i forbindelse med 3. forventede regnskab.

Håndtering af kapacitetsudfordringer i perioden 2021-24

Masterplanen skitserer en løsning for perioden 2021-24, der består af følgende initiativer nedenfor, der tilsammen sikrer den fornødne midlertidige fleksible plejeboligkapacitet og derved sikrer den enkelte borger med stort plejebæhov den nødvendige pleje. Det bemærkes, at en del af den midlertidige kapacitetsudfordring løses ved at forlænge de midlertidige fleksible pladser på Søster Sophies Minde frem til ibrugtagningen af Ingeborggården, jævnfør løsningscenariet for 'Ny Søster Sophies Minde'.

- Søster Sophies Minde

Søster Sophies Minde MFK-pladser forlænges til og med august 2024, hvor Ingeborggården åbner. I alt 12 helårspladser. De 12 pladser flytter på Nimbus i august 2024 sammen med de øvrige 24 pladser på SSM og vil fortsat drives af Diakonissestiftelsen.

- Yderligere pladser på flersengsstuer indenfor FKD's eksisterende rammer

Forvaltningen vurderer, at der på FKD kan etableres yderligere pladser på flersengsstuer under de nuværende fysiske rammer. Pladserne vil blive etableret under hensyntagen til rumligheden på de enkelte stuer samt brug af bad og toiletfaciliteter. Det vil som udgangspunkt primært være to-sengsstuerne under det nyoprettede afsnit, der anvendes. Men det vil også kunne være nødvendigt at oprette ekstra pladser på det øvrige FKD.

- Længere periode med omsorgspladser/MFK-pladser fra 2022 til 2024

De første erfaringer fra FKD viser, at det er en tilfredsstillende ordning for de ventende borgere. Med blik på det behov der viser sig i årene fremover, foreslås det derfor at forlænge ordningen for også at afhjælpe plejeboligbehovet fra 2022 -2024.

En løsning med yderligere pavillionbyggeri i en midlertidig periode ved Ingeborggården har også været vurderet. En sådan løsning kan teknisk lade sig gøre og de eksisterende pavilloner fungerer fint i hverdagen. Løsningen er dog forbundet med yderligere engangsudgifter på 2-3 mio. kr. (jf. masterplanen) og er derfor fravalgt i løsningsforslaget.

Uden pavillionbyggeri ser den samlede løsning i masterplanens tabel 8 og 9 således ud:

⊕ Tabel 2. Økonomi MFK 2021-2024

Økonomi (i 1.000 kr.)	2021	2022	2023	2024	I alt
Afsat budget til MFK	21.793	3.980	19.281	0	45.054
Udgifter til eksisterende MFK-pladser (helårspladser):					0
Søster Sophies Minde (10 pladser)	3.936	3.936	3.936	0	11.807
Søster Sophies Minde (2 pladser)	787	0	0	0	787
FKD – afdeling 4a (17 pladser)	9.486	0	0	0	9.486
FKD – afdeling 4b/omsorg (12 pladser)	6.696	0	0	0	6.696
Udgifter i alt	20.948	3.980	3.980	0	28.907
Finansieringsbehov	-845	-0	-15.301	-0	-16.147
Løsningsforslag (helårsforslag)					0
Søster Sophies Minde (2 og 7 pladser)	0	787	787	3.148	4.723
FKD – afdeling 4b/4a (dobbeltstuer)	3.950	0	0	0	3.950
FKD – afdeling 4b/4a (omsorgstuer - enestuer)	0	4.938	3.457	2.963	11.357
Husleje*	0	1.861	1.861	1.861	5.584
Yderligere optag på FKD - drift	4.444	0	0	0	4.444
Yderligere optag på FKD - Etablering	456	0	0	0	456
Forskydninger i kapacitet	-5.464	-4.504	1.590	-6.359	-14.737
Korrektion for hjemmepleje**	-389	-80	-1.557	0	-2.026
Udgifter i alt	2.997	3.002	6.138	1.614	13.752
Finansieringsbehov i alt	2.152	3.002	-9.163	1.613	-2.396

*Det skal afklares, hvorvidt denne løsning medfører et krav om deponering.

**Indgår kun i de år, hvor der netto åbnes flere pladser, end der blev vedtaget ved masterplanen for 2019. Korrektionen er beregnet med udgangspunkt i data fra masterplanen fra 2019. Vil blive berigtiget med opdateret data.

Som det ses kan udgiften til MFK holdes inden for de afsatte rammer hertil samlet set over årene, inklusive at udfordringen med MFK nu strækker sig ind i 2024 og er overstået med ibrugtagningen af Ingeborggårdens etape 2 i 2024. Økonomien skal desuden ses i relation til de tidligere gennemgaaede forskydninger i den samlede masterplan ('forskydninger i kapacitet' ovenfor). Forsinkelserne på Betty 3, Ingeborggården mv. frigiver således driftsmidler fra de ordinære plejeboliger, der indgår i finansieringen af den midlertidige fleksible kapacitet, der oprettes til at håndtere de kapacitetsudfordringer, som forsinkelserne skaber

Der knytter sig dog som nævnt en særlig usikkerhed til antallet af solgte pladser til andre kommuner, som har ligget under det forventede niveau i plejeboligprognosen siden starten af 2020. Årsagen er ikke primært en faldende venteliste, men at borgerne fra andre kommuner har udskudt deres indflytning. Dette har ikke i samme omfang været tilfældet for Frederiksbergborgere, primært fordi mange af disse i praksis var ventende på Døgnehabiliteringen og gerne ville flyttes på plejecenter når pladsen var klar.

Det samlede billede giver en særlig 'cononaeffekt', der indgår i sagen vedr. 2. forventede regnskab (MAG 15. juni) for så vidt angår 2020. Fremadrettet vil det være hensigtsmæssigt, at der ikke i fuldt omfang disponeres yderligere MFK-kapacitet i 2021-24 førend det nærmere er afdækket om denne tendens til mindre salg af pladser har permanent karakter. Dette tema foreslås bearbejdet yderligere frem mod den fornyede forelæggelse af sagen i august 2020.

Under alle omstændigheder vil løsningen på FKD indebære, at der permanent afsættes midler til husleje for de lokaler, der på nuværende tidspunkt anvendes. Pladserne vil dermed agilt kunne konverteres til enten at være FKD-pladser, der understøtter en udtynding eller pladser der anvendes som MFK såfremt kapacitetsbehovet ændrer sig.

Videre proces

Med denne statussag er redegjort for den aktuelle udvikling og planlagte videre processer alt andet lige. Der er praksis for, at der hvert år indkaldes til møde i plejeboligforligskredsen forud for den videre behandling i Ældre- og Omsorgsudvalget, Magistrat og Kommunalbestyrelse samt eventuel budgetproces. De mulige budgetkonsekvenser kan for eksempel være ift. forskydninger og ændrede periodiseringer af moderniseringsprojekter, samt justering af midlertidig fleksibel kapacitet. Et møde i plejeboligforligskredsen kan i givet fald finde sted den 10. august 2020 forud for den videre behandling i henholdsvis Ældre – og Omsorgsudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Økonomi

Evt. afledte tekniske ændringer i projekterne indarbejdes i direktionens oplæg til anlægsplan til brug for budgetprocessen på lige fod med øvrige projekter i anlægsplanen.

Økonomi vedr. midlertidig fleksibel kapacitet (MFK) drøftes ved fornyet fremlæggelse i august 2020, inkl. fornyet vurdering af behovet. Jævnfør ovenfor vurderes tilvejebringelsen af ekstra midlertidig fleksibel plejeboligkapacitet i perioden 2021-2024 dog foreløbigt under alle omstændigheder at kunne håndteres inden for de eksisterende økonomiske rammer, ved at der sker en periodeforskydning af de nuværende bevillinger.

Temaet om frigivelse af anlægsmidler til projektledelse, modernisering af plejehjem indarbejdes til den fornyede forelæggelse i august måned. Siden beslutningen i 2006 om at gennemføre en grundlæggende modernisering af plejeboligerne i Frederiksberg Kommune har der været afsat midler til projektledelse. Midlerne skal dække behovet for projektledelse ift. modernisering af plejecentre mv. forbundet med og affødt af plejeboligmasterplanen.

Den samlede masterplan for plejeboligmodernisering omfatter nu etablering eller ombygning af i alt seks plejecentre, samt midlertidig fleksibel kapacitet. Af hensyn til sammenhængen i dette omfattende projekt er der afsat 1,6 mio. kr. årligt til projektledelse indtil masterplanen er afsluttet.

Projektledelsen skal sikre:

- planlægning og forberedelse ift. den samlede moderniseringsplan, buffer-behov mv.
- flytning af plejecentrenes beboere i byggeprocessen med størst mulig tryghed og mindst mulig gene
- indretning af plejecentrene, så de passer ind i kommunens samlede politik og prioriteringer for ældrepleje
- bidrage til udvikling af kommunens politik for ældrepleje, blandt andet med hensyn til kosttilbud til ældre og målretning af tilbud til specifikke ældregrupper, herunder borger- og brugerinddragelse
- håndtere et stigende fokus på anvendelse af ny teknologi ifm. indretning af plejeboliger mm.
- udarbejde og gennemføre kommunikationsplan målrettet beboere og pårørende ift. det enkelte plejecenters modernisering

Udgiften dækker lønomkostninger og overhead til projektleder/-konsulent, midler til indkøb af konsulentbistand fra BBE og eventuelt eksterne parter i det omfang, at disse udgifter ikke konkret er knyttet til et enkelt af anlægsprojekterne. Den 'normale' projektering og byggeledelse fra BBE finansieres således af midler afsat i de enkelte byggeprojekter. Derudover er der udgifter i forbindelse med planlægningen af moderniseringen af de private/selvejende plejecentre, hvor der ikke er afsat penge til projektkoordinering. Udgiften til projektledelse kan ikke lånefinansieres.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget 15. juni 2020

Bilag

Masterplan for modernisering af plejeboliger 2020

Punkt 51: Endelig behandling af kommunalt tilsyn 2019 Plejecentre med høringssvar fra rådene

27.12.16-K09-6-18

Resume

Sagen om kommunalt tilsyn på plejecentre fremlægges med høringssvar fra rådene. Høringssvarene fra Ældrerådet og Handicaprådet bliver gennemgået med forvaltningens kommentarer hertil. Høringssvarene giver anledning til mindre justeringer i tilsynskonceptet, men ikke til ændringer i forhold til den tidligere forelagte sag.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget tog høringssvarene fra Ældrerådet og Handicaprådet til efterretning og godkendte, at der foretages justeringer som anført nedenfor i "Tilsynskoncept på plejeboligområdet, 2019".

Et flertal (Thyge Enevoldsen, Merete Winther Hildebrandt, Alexandra Dessoy, Karsten Skawbo-Jensen og Flemming Brank) stemte for, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer i forhold til den tidligere forelagte sag.

Et mindretal (Sine Heltberg og Balder Mørk Andersen) stemte imod, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer i forhold til den tidligere forelagte sag, idet overgang til et eksternt tilsyn støttes med Ældrerådets inddragelse.

Sine Heltberg anmodede om, at sagen bliver forelagt kommunalbestyrelsen til afgørelse.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager høringssvarene fra Ældrerådet og Handicaprådet til efterretning,
2. godkender, at høringssvarene ikke giver anledning til ændringer i forhold til den tidligere forelagte sag, og
3. godkender, at der foretages justeringer som anført nedenfor i "Tilsynskoncept på plejeboligområdet, 2019".

Sagsfremstilling

Ældre- og Omsorgsudvalget tog på mødet den 4. maj 2020 sag nr. 41 om "Uanmeldt kommunalt tilsyn 2019 Plejecentre" til efterretning og godkendte de i sagen beskrevne udviklingspotentialer som grundlag for høring hos Ældrerådet og Handicaprådet. Sagen er vedlagt som bilag 1.

I det følgende redegøres for de modtagne høringssvar fra rådene samt forvaltningens bemærkninger hertil. Forvaltningen har holdt Skype- og telefonmøder med rådene, hvor der var mulighed for en drøftelse af det specifikke indhold i tilsynsrapporterne.

Høringssvar fra Ældrerådet er vedlagt som bilag 2, og fra Handicaprådet som bilag 3.

Ældrerådets høringssvar

Det er Ældrerådets opfattelse, at det udarbejdede materiale ikke forekommer tilstrækkeligt dækkende og repræsentativt for tilsynets vurderinger og konklusioner, da der kun er foretaget 3-4 interviews per plejecenter. Ældrerådet bemærker, at ca. 80% af beboerne lider af en demens sygdom og finder, at det er for spinkelt et grundlag at bygge konklusionerne på.

Ældrerådet bemærker, at inddragelse af pårørendeinterview fx kunne ske uden for forvaltningens normale arbejdstid, eller ved samtale med eventuelle tilstedeværende repræsentanter fra beboer-/pårørenderåd eller ved særskilt aftale senere, eventuelt kunne det omfatte frivillige tilknyttet institutionen.

Ældrerådet bemærker, at det ikke fremgår af materialet på hvilket grundlag, de enkelte beboere er udvalgt og hvem, der har forestået dette.

Ældrerådet vurderer, at de afgivne scorer forekommer påfaldende og ugenomsigtige og overvejer om scoren fremover skulle opbygges på en mere nuanceret måde.

Ældrerådet konstaterer, at tilsynet kun består af én medarbejder og rapporter udarbejdes alene af denne, som er ansat i SSA området og anbefaler af hensyn til generelle habilitetsregler, uafhængighed og retssikkerhed (også for borgeren,

pårørende og ansatte i øvrigt), at tilsyn bør foretages af et eksternt organ.

Ældrerådet tilbyder sin bistand til at udforme et nyt tilsynskoncept.

Forvaltningens kommentarer til Ældrerådets høringssvar

Forvaltningen konstaterer, at ældre- og omsorgsudvalget godkendte det nuværende ”Tilsynskoncept på plejeboligområdet, 2019” efter høring hos Ældreråd og Handicapråd, den 19. august 2019, i sagen om ”Revurdering af tilsynskonceptet på plejeboligområdet 2019 med høringssvar fra rådene”. Sagen er vedlagt som bilag 4. I sagen blev antal beboere, som indgår i tilsyn, samt pårørendeinddragelse behandlet.

Forvaltningen anbefaler – som udgangspunkt, at fortsætte med det nuværende ”Tilsynskoncept på plejeboligområdet, 2019” uden ændringer af antal beboerinterviews – dog med forslag til justering som foreslået af Ældrerådet i relation til pårørende. Det sker på baggrund af de drøftelser, som sundheds- og omsorgschefen havde med rådsformændene samt afvejninger af henholdsvis kvantitative og kvalitative undersøgelser, hvilket er gengivet i sagen. Forvaltningen vurderer, at Frederiksberg Kommunes eksisterende årlige tilsyn med som udgangspunkt 3-4 beboerinterviews per plejecenter samt øvrige beboersamtaler, sammen med brugertilfredshedsundersøgelser på alle plejecentre hvert andet år, samt ældretilsynet og de risikobaserede tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed samlet giver et godt billede af beboernes tilfredshed med forholdene på plejecentrene.

Forvaltningen vægter samarbejdet med pårørende højt, men anerkender, at det i tilsynsøjemed er vanskeligt at opnå deltagelse af pårørende. Forvaltningen anbefaler derfor på foranledning af Ældrerådet, at såfremt det ikke er muligt at komme i kontakt med pårørende på plejecentret, at der laves aftale med den interviewede beboer om telefonisk at kontakte en pårørende, for at få belyst pårørendetilfredshed.

Forvaltningen er enige i, at metoden til udvælgelse af beboere ikke fremgår tydeligt i tilsynskonceptet eller i tilsynsrapporterne. Det vil fremover blive indskrevet heri. Forvaltningen bemærker, at tilsynsassistenten foretager udvælgelsen af beboerne på baggrund af en planlagt systematik. Såfremt særlige forhold hos en beboer gør sig gældende, kan tilsynet ændre sit valg. Tilsynet tager hensyn til, at beboerne som udgangspunkt har forskellige plejebestanden såvel fysisk som kognitivt.

I forbindelse med konverteringen til omsorgssystemet Cura har en justering af målpunkter været nødvendig og målepunkter på dokumentation er ikke medtaget. Der vil i kommende tilsyn blive taget højde for, at pointgivning og scorer er mere gennemskuelige. Forvaltningen kan oplyse, at beboerne tilkendegiver deres tilfredshed med ”Ja”, ”Ja, men...” eller ”Nej”. Scoren lander på højeste point, blandt andet fordi vurderingen ”Ja” og ”Ja, men...” begge tæller for ”Ja” mens ”Nej” tæller for ”Nej”. Beboerne orienteres om dette ved interviewet. Få vælger ”Nej”. I rapporterne beskrives de områder, som beboerne ikke er tilfredse med.

Forvaltningen vurderer, at den læring og udvikling, der foregår i forbindelse med de kommunale tilsyn skaber værdi på plejecentrene og anbefaler, at tilsyn gennemføres ved kommunal uafhængig medarbejder.

I sagen om kommunalt tilsyn på hjemmehjælpsområdet 2019 med høringssvar fra Ældrerådet og Handicaprådet som blev forelagt ældre- og omsorgsudvalget den 9. marts 2020, punkt 19, besluttede ældre – og omsorgsudvalget, at der af hensyn til sikkerhed om datadisciplin indføres en godkendelsesprocedure internt i forvaltningen, så der ikke er tvivl om, at tilsynet er planlagt og udført i overensstemmelse med tilsynskonceptet. Forvaltningen anbefaler, at denne procedure også kommer til at gælde tilsyn på Plejecentre. Tilsynskonceptet bliver i forlængelse heraf revideret.

Handicaprådets høringssvar

Handicaprådet bemærker, at rapporterne giver max. score til alle plejecentrene, men er især tilfredse med de ord, der knyttes til pointene, som giver et mere varieret billede af de 12 meget forskellige centre.

Handicaprådet bemærker, at alting kan blive et lille nøk bedre. Handicaprådet vurderer, at det er vigtigt, at medarbejdernes uddannelse hele tiden holdes ajour og bemærker, at trivsel, mad og aktiviteter spiller en stor rolle i hverdagen tillige med værdighed, hvilket plejecentrene skal bevare fokus på.

Forvaltningens kommentarer til Handicaprådets høringssvar

Forvaltningen bemærker, at beboernes tilfredshed med deres respektives plejecenter er steget jævnt gennem årene. I tilsynsrapporterne er der ved denne tilsynsrunde tydeligere gjort rede for det, som beboere – og medarbejdere – er tilfredse med, og det, der kan gøres lidt bedre eller mere af, for netop at beskrive de enkelte plejecenters aktuelle forhold og udviklingspotentialer tydeligere. Det gælder både om hverdagslivet og om den kompetenceudvikling, som medarbejderne løbende tilbydes og gennemgår.

Økonomi

Ingen afledte økonomiske konsekvenser

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og omsorgsudvalget den 15. juni 2020

Bilag

Bilag 1: Kommunalt tilsyn 2019 med plejecentre æou 4. maj 2020

Bilag 2: Ældrerådets høringssvar kommunale tilsyn 2019 på plejecentre

Bilag 3: Handicaprådets høringssvar kommunalt tilsyn 2019 på plejecentre

Bilag 4: Revurdering tilsynskoncept plejeboliger 2019 - høringssvar rådene

Punkt 52: Nye Søndervang - bystrategisk analyse

01.00.00-P00-2-18

Resume

Det eksisterende Søndervang Plejehjem moderniseres i nye rammer jævnfør Masterplanen for modernisering af Plejeboliger og der er ved at blive udarbejdet et byggeprogram. For at sikre den rette udformning og placering af Det Nye Søndervang på det som i dag er Frederiksberg Forsynings grund, samt en bæredygtige og langtidsholdbar udviklingen af området plejecentret placerer sig i, er der udarbejdet en bystrategisk analyse med en tilhørende trafikanalyse.

Den bystrategiske analyse peger på et stort potentiale, hvor etableringen af Det Nye Søndervang kan være med til at igangsætte en langsigtet og ambitiøs plan for et nyt stærkt bykvarter i tråd med Bæredygtigt Frederiksberg. Fokus er trafik og sikkerhed og bykvalitet. Naboerne skal opleve, at der tages hul på fornyelsen af et lidt forsømt hjørne af Frederiksberg – et hjørne, der måske en gang har været en bagside i byen, men som for længst er indhentet af byens udvikling.

Analysen peger endvidere på et konkret løsningsforslag med etablering af byrum og Klimaboulevard på del af Emil Christian Hansens Vej, og nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej. Dette løsningsforslag forelægges til politisk behandling, med en anbefaling om, at dette forslag ligger til grund for udarbejdelsen af byggeprogrammet for det Nye Søndervang. Ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget udsatte sagen den 8. juni 2020.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget tog den bystrategiske analyse til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget, by- og miljøudvalget samt socialudvalget

1. tager den bystrategiske analyse til efterretning.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at by- og miljøudvalget

2. godkender, at løsningsscenariet 'Klimaboulevard og gågade på Emil Christian Hansens Vej og nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej' som beskrevet i sagen ligger til grund for byggeprogrammet for Det Nye Søndervang.

Sagsfremstilling

Ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget udsatte sagen den 8. juni 2020.

Oprindelig sagsfremstilling

Baggrund

Søndervang Plejehjem skal moderniseres jævnfør Masterplanen for modernisering af Plejeboliger. Søndervang Plejehjem består i dag af to bygninger, der er koblet sammen – en kommunalt ejet bygning ud mod Emil Christian Hansens Vej og en bygning ejet af en selvejende institution placeret ud mod Nylandsvej.

Kommunalbestyrelsen godkendte med vedtagelsen af Budget 2019 og konkrete sager (KB den 28. januar 2019, sag nr. 20 og den 8. april 2019, sag nr. 21) et beslutningsoplæg for moderniseringen af plejehjemmet. Herunder, at

- Det Nye Søndervang skal rumme både et plejecenter (med 105 boliger) og et botilbud (med 24 boliger) i en fleksibel løsning med i alt 129 boliger.
- Det Nye Søndervang skal etableres fuldt ud på en del af Frederiksberg Forsynings grund på hjørnet af Stæhr Johansens Vej og Emil Christian Hansens Vej. Frederiksberg Kommune køber grundstykket af Frederiksberg Forsyning
- moderniseringen af plejecentret skal understøtte en bredere byudvikling af området i regi af temaerne 'Generationerne By, energi og bæredygtighed'.

Kommunalbestyrelsen afsatte med Budget 2020 9 mio. kr. til at etablere 'Generationernes mødested for energi og bæredygtighed' på Det Nye Søndervang. Midlerne er øremærket ekstra servicearealer i bygningen (eksempelvis lokaler til Klimaskolen, der i dag er drevet af Frederiksberg Forsyning) og udearealer/byrumsinitiativer på Søndervangs matrikel

eksempelvis i form af en grøn forbindelse til Kedelhallen over plejecentrets grund. Derudover er 400.000 kr. af midlerne øremærket til en bystrategisk analyse, der skal belyse potentialet for en yderligere byudvikling af området uden for matriklen. Resultatet af denne analyse forelægges i nærværende sag.

Der er blandt andet følgende opmærksomhedspunkter ift. Det Nye Søndervang, der fordrer en optimal udnyttelsesgrad af matriklen:

- Etablering af et botilbud og et plejecenter i samme bygning med separate indgange.
- Sikre en fastholdelse og videreførelse af de essentielle grønne, frodige og trygge haveanlæg som i dag har stor værdi for det nuværende Søndervang Plejehjem, herunder sikre egne og skærmede udearealer til hhv. plejecenter og botilbud.
- Sikring af parkering og logistikvej, der udviser hensyn til øvrige byrumstiltag.
- Placering og udformning af bygningen som aktivt understøtter øget kvalitet af byrummene, gode opholdsarealer,
- FF's drift samt en effektiv og funktionel logistik og drift i Det Nye Søndervang
- Etablering af ny grøn og sikker passage til Kedelhallen, og samtidig undersøge muligheden for at give byens borgere adgang til et grønt areal i forbindelse med den grønne passagen og plejehjemmet
- Etablering af faciliteter iht. Generationerne mødes omkring energi og bæredygtighed, evt. en Klimaskole.

Frederiksbergstrategien og Bæredygtigt Frederiksberg

'Frederiksbergstrategien' og 'Bæredygtigt Frederiksberg' udstikker de strategiske værktøjer som Kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune har vedtaget at arbejde efter, og som også er rammesættende for det Nye Søndervang.

Frederiksbergstrategiens målsætninger for byudvikling fastslår bl.a. at "byens udvikling skal baseres på arkitektur og byrum af høj kvalitet, altid med udgangspunkt i en forståelse af stedet og den lokale sammenhæng og identitet" og at "Målet er attraktive kvarterer hvor forskellige boligtyper, erhverv, kultur- og fritidsaktiviteter samt plads og nærhed til offentlig service giver gode rammer for borgernes hverdagsliv".

Disse målsætninger vil være udgangspunktet for udvikling af kvarteret omkring det nye Søndervang, ligesom Frederiksberg strategiens arbejdsprincip om at se "alle indsatser og aktiviteter som en mulighed for at skabe synergi og opnå flere mål på én gang vil være bærende.

Kvarteret i dag

Det nye Søndervang placerer sig i et område, hvor der aktuelt er flere og større byudviklingsområder og byggeprojekter i plejecentrets nærhed. Umiddelbart nord for Det eksisterende Søndervang plejehjem, ligger Frederiksberg Hospitals område, som er udpeget som byudviklingsområde i kommuneplanen. Her forventes der at ske en væsentlig udvikling, når hospitalet flytter i 2023. TEC, en større uddannelsesinstitution ved Stæhr Johansens Vej som er umiddelbar nabo til Nyt Søndervang, er også under udvikling, og videre mod syd er der aktuelt planer om at opføre Start-Up City. Her skal arbejdspladser og boliger blandes i et nyt innovativt iværksætermiljø.

Frederiksberg Forsyning som er nærmeste nabo, har derudover udviklingsplaner på egen grund. Aktuelt er de i gang med et større projekt om opførelse af blødgøringsanlæg og nyt vandværk i forbindelse med deres eksisterende kedelbygning. Samtidig kigger de på, hvordan de både på kortere og længere sigt, kan optimere udnyttelsen af forsyningsgrunden, som fortsat har behov for en væsentlig kapacitet i forbindelse med den daglige drift. Frederiksberg Forsynings lokation på Stæhr Johansensvej er central for forsyningsinfrastrukturen i byen. Der investeres i øjeblikket voldsomt i en udvikling af forsyningens ejendom både i forhold til etablering af et nyt vandværk etablering af bæredygtig varmeindvinding og en forstærkning af Fjernvarmenettet sammen med CTR som også ejer dele af grunden på Stæhr Johansensvej. Herudover arbejder Forsyningen på en langsigtet plan for deres grund, så den kan understøtte byens behov for en bæredygtig forsyning.

Den bystrategiske analyse peger på en intelligent kobling af ovenstående investeringer og udviklingstiltag, der kan fremme en koordineret udvikling af lokalområdet jf Frederiksbergstrategiens målsætninger og arbejdsprincipper. Det er dog vigtigt at pointere, at analysen giver et udeforstående objektivt og frit blik på områdets udviklingspotentiale, også inde på andre grundejeres matrikler (eksempelvis TEC, CBS og Frederiksberg Forsyning). Analysen skal udelukkende ses som et overordnet bud på, hvordan et området kunne udvikle sig på den lange bane, hvorved centrale aktører i området har et fælles pejlemærke.

Analysens primære formål er at sikre, at Det Nye Søndervang med sin placering bidrager til en øget kvalitet af byområdet og understøtte Bæredygtigt Frederiksberg og ikke blokerer for yderligere byudvikling af området på sigt. Byggeriet på grunden skal ses som første led i en udvikling af et lidt forsømt område på Frederiksberg, og dermed forholde sig til, at kvarteret kan forandres gennem endnu ikke planlagt byudvikling. Det Nye Søndervang skal bidrage til at skabe en sammenhængskraft i området med visionen om at blive verdens bedste byintegrerede plejecenter. Bygningen skal i sin

placering bidrage til, at området lukkes mere op til glæde for borgerne, ligesom der skal skabes en bedre sammenhæng mellem arealer og funktioner i området i tæt dialog med naboerne.

Med denne sag præsenteres et konkret løsningsscenarie med etablering af byrum og Klimaboulevard på del af Emil Christian Hansens Vej, og nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej. Løsningsscenariet vurderes at skabe de bedste betingelser for Det Nye Søndervang og området som hele. Det anbefales derfor, at løsningsscenariet ligger til grund for byggeprogrammet for Søndervang.

Proces

Den bystrategiske analyse er udarbejdet af Schulze + Grassov i samarbejde med Frederiksberg Kommune. Den bystrategiske analyse tager udgangspunkt i to indledende analyser, henholdsvis

- Bystrategisk analyse udarbejdet af Rekommanderet i samarbejde med fsb og Frederiksberg Kommune: Analysen bygger på en interessentinddragelse af de nærmeste naboer og centrale aktører i området.
- Trafikanalyse udarbejdet af MOE

Der er gennemført en indledende proces med de nærmeste naboer og centrale aktører: Frederiksberg Forsyning, TEC, CBS, beboerrepræsentanter fra Dalgas Have og beboerforeningerne på Nylandsvej 77, 77a, 81 og 83, Kedelhallen, Børnehaven Nykløveret, Skolen på la Cour Vej, Lejerbo, FIU (repræsenterer Kedelhallen) Sundhedscentret repræsentanter fra Ældrerådet og Handicaprådet og Søndervang Plejehjem.

Der er gennemført en indledende workshop, samt opfølgende dialogmøder, hvor centrale elementer fra analysen blev præsenteret. Grundet Covid-19 har det ikke været muligt at samle til et fælles dialogmøde. Derfor er søgt afholdt en række mindre gåture i området for de nærmeste naboer i det omfang det har været muligt at samle naboerne. Dertil afholdt indledende separate møder med Frederiksberg Forsyning, TEC og ejerforeningen bag Dalgas Have da analysen har givet et overordnet bud på udviklingsperspektiver inde på disse grundejeres matrikler.

Den Bystrategiske Analyse

Den bystrategiske analyse peger på et stort potentiale, hvor etableringen af Det Nye Søndervang kan være med til at igangsætte en langsigtet og ambitiøs plan for et nyt stærkt bykvarter på Frederiksberg i tråd med Bæredygtigt Frederiksberg. 'Byen for alle' vil kunne udfoldes i et kvarter, der om noget har en divers sammensætning på tværs af brugere, funktioner og bygningstypologier. Fokus på fællesskab, naboskab og udveksling på tværs kan understøttes gennem et stærkt byrumsnetværk, hvor grøn omstilling – klimatilpasning og bevægelse til fods og på cykel – er de bærende elementer om som er indeholdt i

Den bystrategiske analyse kommer med 8 anbefalinger:

1. En overordnet vision introduceres for kvarteret: Området mellem Nordre Fasanvej, Nylandsvej, Dalgas Boulevard og Metrotraceet kan blive et unikt kvarter i kraft af dets mangfoldighed i brugere, diversitet i funktioner, størrelse der tilgodeser bevægelse til fods og på cykel, og den stærke kobling til den omkringliggende by og infrastruktur.
2. Der er mulighed for, og potentiale i, at koble kvarterets udearealer - veje, stier, grønne rum og parkeringsarealer i et stærkt byrumsnetværk, som udnytter og optimerer udearealerne, så de tilgodeser brugernes behov og kobler kvarteret sammen i et nyt fodgængervenligt netværk.
3. Det anbefales at en del af Emil Christian Hansens Vej omlægges til "klimaboulevard", et nyt og grønt byrum som kobler kvarteret mod nord til det nye bykvarter ved Frederiksberg Hospital og på sigt måske også mod syd over en ny metro tracé til Eversvej (forbindelse er ikke besluttet). Boulevarden tilgodeser en høj grad af krydsning og bevægelse på tværs og kobler også kvarteret sammen øst-vest
4. Stæhr Johansens Vej omlægges, så den viderefører campusstrøgskarakteren vest for Nordre Fasanvej og videre mod syd over Dalgas Boulevard. Således kobles en række af byens vigtigste uddannelsesinstitutioner på tværs af byen langs et strøg, der også kobler til metrostationer og anden vigtig infrastruktur.
5. Ny forsyning: Over tid optimeres Frederiksberg Forsynings arealer, således at nye funktioner kan introduceres. Det er væsentligt at bemærke, at Frederiksberg Forsyning fortsat har behov for en væsentlig kapacitet i forbindelse med den daglige drift, og at analysen beskriver udviklingsmuligheder på meget langt sigt. Frederiksberg Forsyning arbejder i øjeblikket selv med en vision for området.
6. Ny TEC - Det anbefales at TEC's bygning opgraderes, så den understøtter det nye campusstrøg.
7. Nye Søndervangs bygning bør etableres således, at den forholder sig til den nye klimaboulevard og det nye campusstrøg.
8. Etableringen af Nyt Søndervang kan være med til at igangsætte en større ambitiøs plan for et nyt bykvarter, der med et langt sigte kan kombinere en række funktioner, tilgode en bred gruppe brugere og vise vejen for, hvordan klimatilpasning kan understøtte et nyt stærkt byrumsnetværk.

Det understreges, at analysen, særligt hvad angår udviklingspotentiale på de private ejendomme TEC og Frederiksberg Forsyning giver et udeforstående frit og 'ubesværet' blik på, hvordan en udvikling kunne se ud på meget lang sigt. Dette for at belyse udviklingspotentialet for området som hele, for at sikre sig, at Det Nye Søndervang ikke blokerer for en endnu ikke planlagt fremtidig udvikling af området.

Det bemærkes derfor, at de angivne løsninger og voluminer i analysen alene er undersøgelser i forhold til hvordan mulige fremtidige scenarier påvirker trafikale forhold, byrum, grønne områder, tilgængelig mv. i forhold til fremtidig byudvikling, på lang sigt og i relation en fremtidig udvikling på hospitalsgrunden.

Trafikanalyse

For at få en vurdering af hvilke trafikale konsekvenser, der kan komme i forbindelse med etablering af det kommende plejecenter, anmodede forvaltningen MOE/Tetraplan om at gennemføre en undersøgelse af både den eksisterende og kommende trafik, efter plejecentrets etablering. Derudover indeholder trafikanalysen en vurdering af de trafiksikkerhedsmæssige aspekter, hvor der især har været fokus på svinget mellem Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej, hvor mange cyklister krydser på vej til og fra CBS Dalgas Have, og hvor der dagligt observeres situationer, hvor der er potentiel risiko for konflikter mellem cykler og biler.

I analysen er der gennemført en række beregninger for forskellige scenarier vedrørende indførelse af restriktioner for bilkørsel på begge veje, herunder ensretninger og lukninger.

De overordnede konklusioner fra trafikanalysen er, at den eksisterende trafikmængde på henholdsvis Emil Chr. Hansens Vej og Stæhr Johansens Vej er relativt beskedne i forhold til de om-givne veje. Overflytningen af trafik ved indførelse af restriktioner for bilkørsel vil derfor have beskeden indflydelse på de øvrige veje

Den bystrategiske analyse giver med afsæt i trafikanalysen en anbefaling ift. et konkret løsningsforslag, der er tæt forbundet med byggeriet for Det Nye Søndervang. Det er vigtigt, at der træffes en politisk beslutning nu om at det løsningsforslaget lægges til grund med henblik på at skabe det rigtige forudsætningsgrundlag mhp. bindinger og frihedsgrader i byggeprogrammet. Det vil blive vil blive yderligere bearbejdet i byggeprogrammet.

Anbefalet løsningsforslag – Klimaboulevard med gågade på del af Emil Christian Hansens Vej og Nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej

Nyt byrum på Emil Christian Hansens Vej – Klimaboulevard med gågade

Emil Christian Hansens Vej omlægges til at blive kvarterets vigtigste nye byrum. Et grønt byrum, som kobler kvarteret mod nord til det nye bykvarter ved Frederiksberg Hospital og på sigt måske mod syd over metro tracéen til Eversvej (forbindelse ikke besluttet). Boulevarden tilgodeser en høj grad af krydsning og bevægelse på tværs og kobler kvarteret sammen øst-vest.

Det foretrukne scenarie omfatter lukning af Emil Chr. Hansens Vej for bilkørsel, mellem La Cours Vej og Stæhr Johansens Vej, dog vil der blive tilladt ærindekørsel i relation til plejecentret. Derudover lukkes der for bilkørsel til og fra Dalgas Have. Det indebærer, at al trafik til TEC, Frederiksberg Forsyning, Lidl og boliger på Seedorffs Vænge kun kan ske via Stæhr Johansens Vej. Større køretøjer til Lidl vil kunne vende for enden af Stæhr Johansens Vej.

For at sikre primært de mange cyklende, færdiggøres cykelstierne på Stæhr Johansens Vej frem til det nye plejecenters adgangsvej, ligesom der etableres cykelstier på den nordligste del af Emil Chr. Hansens Vej. Gågadeområdet indrettes på de lette trafikanter præmisser, så cykling og gang kan ske sikkert og trygt.

Det bemærkes, at der aktuelt arbejdes med at anlægge flere offentlige parkeringspladser ifm. vejprojektet på Nylandsvej.

Umiddelbare tilbagemelding fra naboer og centrale aktører

Analysens hovedkonklusioner er præsenteret fra centrale aktører og nærmeste naboer (jævnfør afsnit om 'proces' ovenfor. Nedenfor gennemgås de umiddelbare tilbagemeldinger, med den bemærkning, at der er sket en meget tidlig inddragelse. Den umiddelbare tilbagemelding fra naboer og centrale aktører på gåturene i området har overvejende været positiv, dog med nogle opmærksomhedspunkter som vil indgå i de videre arbejde:

- Pladskrav ifm daglig logistik til plejecentret ift. eksempelvis varetransport mv. på vej areal mellem Nye Søndervang og Frederiksberg Forsyning.
- Tilgængelighed.
- Den ny grøn passage til Kedelhallen - et aktiv, der kan bruges af alle aktører i området, men som i dag er svært at finde og komme til.

- Bedre forhold for gående og cykler (campusstrøg og klimaboulevard), herunder opmærksomhed omkring ”konflikter” mellem disse trafikanter.
- Afklaring vedr. muligheder for en fredeliggørelse af et længere stræk af Emil Chr. Hansens Vej ifm at skolegården åbner op mod vejen, så der kan dannes en sikker og naturlig overgang til den foreslåede grønne forbindelse. (Skolebørn skal daglig til kedelhallen (idræts) og ofte til klimaskolen på forsyningsgrunden.)
- Offentlig parkering, herunder muligheder for elladestandere
- Påvirkning af trafik på øvrige vejnet ifm evt. Ilukning for bilkørsel på Emil Chr. Hansens Vej, mellem La Cours Vej og Stæhr Johansens Vej
- Mulighed for fremtidig med sikker forbindelse for bløde trafikanter over banelegemet (mod Eversvej), hvor mange børn eksempelvis går i klub på den anden side og i dag skal hele vejen rundt.
- Åbne, mere indbydende facader og funktioner i stueplan langs særligt Stæhr Johansens Vej.

I forbindelse med plejehjemprojektet vil der blive udarbejdet ny lokalplan for området, med formel høring af borgere, naboer og øvrige interessenter, herunder afholdelse af borgermøde. Lokalplanarbejdet forventes at forløbe i 2021/22.

Frederiksberg Forsyning har med udgangspunkt i de skitser som kommunen har forelagt på et møde meldt tilbage at de kan understøtte principperne i den bystrategiske analyse og vil tage dem med ind i deres eget udviklings forløb for deres grund. Af hensyn til forsyningssikkerheden for en stor del af byens borgere ift både drikkevand og fjernvarme vil det i denne proces også nødvendigt at tage hensyn til infrastrukturen. Der tænkes her på vandværket og tilhørende anlæg under jorden, som vil betjene alle byens borgere fra 2022 og på fjernvarmevekslerstationen, som betjener en stor del af det vestlige Frederiksberg.

Opsummering

Med det foreslåede løsningsscenarie omlægges Emil Christian Hansens Vej til at blive kvarterets vigtigste byrum. Et grønt byrum som kobler kvarteret mod nord til det nye bykvarter ved Frederiksberg Hospital og mod syd er der på sigt også mulighed for at koble på en ny metro tracée til Eversvej (ikke besluttet). Boulevarden tilgodeser en høj grad af krydsning og bevægelse på tværs og kobler kvarteret sammen øst-vest. Løsningen vil ligeledes understøtte udviklingen af et styrket byrumsnetværk i området og sikrer nye muligheder for klimatilpasning, mere bynatur og biodiversitet.

Etableringen af Det Nye Søndervang kan dermed være med til at igangsætte en større ambitiøs plan for et nyt bykvarter, der med et langsigtet sigte, kan kombinere en række funktioner, tilgodeser en bred gruppe brugere og vise vejen for, hvordan klimatilpasning kan understøtte et nyt stærkt byrumsnetværk. En afgørende forudsætning er imidlertid, at der nu træffes en konkret beslutning om, etablering af nyt byrum på del af Emil Christian Hansens Vej samt bedre cykelforbindelser (herunder afsættes midler til gennemførelse) – dette så det kan indarbejdes i byggeprogrammet for Det Nye Søndervang.

For at sikre det bedste projekt for området, er det afgørende, at der indarbejdes en hvis fleksibilitet i byggeprogrammet særligt i forhold til fastlæggelsen af konkurrenceområdet som de kommende tilbudsgivere skal forholde sig til i deres løsningsbeskrivelse. Herunder perspektiver som muliggøre en optimal udnyttelse af grunden med en bebyggelse, afspejler den centrale placering i en bymæssig kontekst og de omkringliggende bebyggelseshøjder. I forbindelse med udarbejdelsen af byggeprogrammet, er det derfor tanken, at det formuleres med en grad af åbenhed, ift at del af vejen kan overføres til plejecentrets matrikel eller at plejecentret får rådighed over en del af vejmatiklen, hvis det kan sikre et, for området og plejecentret, bedre projekt og samtidig er i tråd med de anbefalinger den bystrategiske analyse og trafikanalysen peger på. Ligeledes er det vigtigt, at kommende tilbudsgivere forholder sig til en række bindinger for området, eksempelvis CTR-ledning og hensynet til at sikre den fortsatte drift og udvikling af Frederiksberg Forsyning. Det er vigtigt at bemærke, at selve udførelsen af vejprojektet forventeligt først vil finde sted efter etableringen af Det Nye Søndervang, dvs. forventeligt i 2025.

Økonomi

På By- og miljøudvalgets budget er der afsat midler fra 2021 og frem til at styrke indsatsen omkring at skabe sikre skoleveje, ved anlæg af cykelstier eller cykelbaner. På listen over skoleveje indgår således også Emil Christian Hansens Vej og Stæhr Johansensvej.

På Emil Christian Hansens Vej findes der i dag ingen cykelfaciliteter, hvorimod der på Stæhr Johansens Vej er anlagt cykelstier i begge sider af vejen, på den østligste del af vejen, op mod Nordre Fasanvej, en strækning på ca. 125 m.

En traditionel løsning med anlæg af cykelstier på Emil Christian Hansens Vej og den resterende del af Stæhr Johansens Vej anslås, med en erfaringspris på 8.000 kr/lbm cykelsti, samlet at beløbe sig til 8,5 mio. kr. Dette forudsættes finansieret af ovennævnte afsatte puljemidler på By- og Miljøområdet budget til at styrke indsatsen omkring at skabe sikre skoleveje, ved anlæg af cykelstier eller cykelbaner.

Etablering af nyt byrum på Emil Christian Hansens Vej

Muligheden for at kunne skabe et nyt byrum og samtidigt sikre cyklisterne de bedste og mest sikre forhold, indebærer, at der lukkes for bilkørende trafik mellem Stærh Johansens Vej og Emil Christian Hansens Vej. For at sikre specifikt varekørsel til TEC og til LIDL, skal der etableres vendemulighed på SJV.

Mellem La Cours Vej og en fremtidig indkørsel til plejecentret fra Stærh Johansens Vj, etableres ved brug af en afvigende ”væg til væg” belægning, et nyt byrum, hvor al trafik er indrettet på de lette trafikanter præmisser.

Merudgiften ved denne løsning, frem for en løsning, hvor der alene etableres cykelstier på Emil Christian Hansens Vej og Stærh Johansens Vej er således 6,5 mio. kr.

Samlet set indebærer løsningsscenariet på nuværende tidspunkt en anslået udgift på 15 mio. kr, som skal søges indarbejdet i det rammer for etablering af cykelstier og forbedring af trafiksikkerhed som i form af puljemidler er afsat på budgettet de kommende år.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget den 8. juni 2020 og 15. juni 2020

Bilag

Bystrategisk Analyse - Nye Søndervang

Sak 53: Indspil til Bevæg Dig For Livet

18.20.00-P20-2-19

Resume

Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet. I sagen præsenteres for hvert fagområde, hvilke indsatser der foreslås som udvalgets indspil til Bevæg Dig For Livet for det kommende år.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget godkendte de indspil til Bevæg Dig For Livet, der er foreslået på udvalgets område.

Indstilling

Direktionen indstiller, at fagudvalgene godkender de indspil til Bevæg Dig For Livet, der er foreslået på det pågældende udvalgs område.

Sagsfremstilling

Projektperioden for Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg er i alt fem år og varer indtil den 31. december 2022. Partnerne bag Bevæg Dig For Livet (DIF, DGI, FIU og Frederiksberg Kommune) arbejder gennem en række indsatser for at nå de mål, som er sat op for fase 2 (1. april 2019-31. december 2020) - se bilag 1.

Ud over de initiativer, der drives direkte af partnerskabet Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg, varetager hvert fagområde i kommunen en række indsatser, som også understøtter partnerskabets mål om at få flere borgere til at dyrke idræt og motion på Frederiksberg. Indsatserne kaldes i denne sammenhæng "Indspil til Bevæg Dig For Livet". Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg hvert år forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område der kan betegnes som Indspil til Bevæg Dig For Livet i det kommende år.

Bevæg Dig For Livet arbejder fortsat med fire indsatsområder, der sammen skal bidrage til, at flere borgere bliver idrætsaktive, og at idrætsforeningerne får flere medlemmer:

- Foreninger og træningsfællesskaber (herunder også kommercielle idrætsaktører som f.eks. fitnesscentre)
- Småbørnsfamilier (med fokus på især at gøre familiernes voksne idrætsaktive - sammen med eller samtidig med børnene)
- Unge/Teenagere (ungdomsuddannelser og ældste skoleklasser, især piger)
- Seniorer over 60 år

Inden for hvert af de fire indsatsområder arbejdes der også med sociale vinkler, sådan at der kan bygges bro mellem specialtilbud og almene indsatser.

Det er generelt i fokus at udbygge paletten af motionstilbud, som kan tiltrække borgere, der ikke er vant til at dyrke motion. Både af sundhedsmæssige hensyn, men også for at styrke demokratiske og sociale aspekter, som idrætsdeltagelse kan bidrage til. Samtidig er der opmærksomhed på at udvikle kreative løsninger, der kan give plads til endnu flere idrætsudøvere, selvom mængden af idrætsfaciliteter er begrænset.

Stort set alle igangsatte aktiviteter har været på flere måneders pause pga. corona-nedlukningen. I praksis betyder det – pga. den kommende sommerperiode – at mange tiltag ligger stille i et halvt år før de kan genoptages. Nogle initiativer forventes genoptaget uden de store udfordringer – mens andre nærmest må starte forfra og måske endda slet ikke kan gennemføres, fordi de har mistet momentum. Ikke mindst blandt ældre og sårbare borgere kan det blive en udfordring at igangsætte aktiviteter, fordi disse grupper skal tage særlige forholdsregler og kan have bekymringer i forhold til, hvorvidt det er sikkert for dem at genoptage motion.

Samtidig er der heller ikke udviklet flere nye tiltag, fordi det har været for usikkert, hvornår det ville blive muligt at iværksætte flere træningsaktiviteter, som foregår i fællesskab. I den kommende tid vil Bevæg Dig For Livet-partnerskabet derfor have ekstraordinært fokus på at hjælpe flest mulige borgere tilbage i gode motionsvaner. Enten i de foreninger og træningsfællesskaber, de var aktive i inden Danmark blev lukket ned - eller via nye træningsformer, som er opstået i kølvandet på corona.

Den politiske følgegruppe for Bevæg Dig For Livet vil blive inddraget på den anden side af sommerferien i, hvilke ændringer i fokus og tiltag der vurderes at være relevante som følge af coronakrisen.

Fagudvalgenes indspil

I det følgende præsenteres for hvert fagområde, hvilke indsatser der foreslås som indspil til Bevæg Dig For Livet for det kommende år på det pågældende fagområde. Indspillene foregår som udgangspunkt i perioden sommer 2020-sommer 2021. Dog forventes en del af indsatserne være præget af forskydninger/langsommere opstart pga. myndighedernes særlige retningslinjer for fysisk aktivitet og større forsamlinger mv. som følge af coronavirus.

Inden for børneudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 1):

- Foreningsleg - Åbent dagtilbud.
- Måling effektmål via bla. stopdans.
- Dialogisk læsning.

Inden for undervisningsudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 2):

- Obligatorisk forløb med Hermes gymnastik for alle 2. klasser samt fælles idrætsdag, "SkOlympiske Lege", for alle 6. klasser.
- Klippekort, hvor skoler kan vælge idrætsforløb til inden for begrænset beløbsramme.
- Fastholdelse fokus på indsatsen for 45 min. bevægelse på alle klassetrin.
- Bevægelsesambassadører i SFO'erne.
- Idrætslærernetværk.
- Nyt liv til gamle skolegymnastiksale.
- Jump4fun – indsats for overvægtige børn og unge i samarbejde med DGI og lokale foreninger.
- Brobygning fra populære fritidshold i Ungdomsskolen til beslægtede idrætsaktiviteter, hvor unge kan fortsætte.
- Etablering af idræts tilbud for senstartere.
- Evt. idrætscertificering af flere fritidsklubber.
- Idrætsrollemodeller i fritidsklubberne.

På ældre- og omsorgsudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s.3):

Spring For Livet – år tre

- Motion og bevægelse er en integreret del af tilbuddene på bl.a. plejecentre og aktivitetscentre samt i hjemmeplejen.
- § 79-puljen generelt .

På socialudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 4):

- Idrætsrollemodeller i Klub Fillippa og Jokeren (Integrationshandleplan).
- Motionsforening for idrætsuante voksne (Integrationshandleplan).
- Esport for mangfoldighed (Integrationshandleplan).
- Initiativer i Parasport Frederiksberg (Handikaphandleplan).
- Åbent idrætsanlæg ved CBS (Handikaphandleplan).
- Bevægelsesinitiativer med fokus på bred motion (Handikaphandleplan).
- Idrætsfællesskaber for udsatte (Partnerskabsaftale med OMBOLD finansieret via §18) .

- § 18-puljen generelt.

På arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 5):

- Job og sundhed – et trænings og kursus forløb for etniske minoritetsborgere, der er aktivitetsparate.
- Tiltag, der understøtter sundere levevis for ledige og sygemeldte: Rygestopsindsatser, alkoholindtag, fokus på kost/motion samt integration.
- Tiltag med fysisk aktivitet for sygemeldte borgere: Motionstræning ved fysioterapeut, Manuvision træning, Yoga samt Kropsbevidsthed/åndedræt/afspænding.
- Tiltag med fysisk aktivitet for ressourceforløbsborgere: Fysioeducation individuelt og på hold samt psykiatriteamet.
- Tiltag med fysisk aktivitet for unge i arbejdsmarkedsafdelingens centre (Come On, Yoga, Motionsrummet på F86).

På sundheds- og forebyggelsesudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 6):

- Sundhedspolitikken 2019-2022.
- Hold og forløb med fokus på forankring af aktiviteter for borgere med anden etnisk baggrund end dansk.
- Job og sundhed – et trænings og kursus forløb for etniske minoritetsborgere, der er aktivitetsparate.
- Etablering af flere seniorrettede træningstilbud i maskiner tæt på de ældres egen bolig.
- Kom og prøv motion på Frederiksberg - brobygning til foreningslivet.
- Indsatser målrettet seniorer - digital version af Motionskortet.
- Senormotionsdagen i Lindevangsparken.
- Gå- og løbegruppe for psykisk sårbare borgere.

Projektledelsen af Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg varetages af DGI Storkøbenhavn og Frederiksberg Kommune i fællesskab. Frederiksberg Kommunes andel af dette varetages af kultur- og fritidsafdelingen. Derudover indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 7-8):

- Implementering af Idræts- og Bevægelsespolitik.
- KU.BE bruges som ”rugekasse” for at opfange nye trends og strømninger ift. bevægelse.
- Aktiviteter under byevents, der giver dialogmuligheder med borgerne.
- Tilskud til idrætsforeninger med medlemmer over 65 år.
- Spring For Livet – år tre.
- Reviderede kriterier for Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje mhp. fastholdelse og rekruttering af unge til foreningslivet.
- Fritidspas for udsatte børn og unge – samt fritidspas for flygtninge.
- ”Fastholdelsespuljen”, for foreninger med medlemmer med fritidspas.
- På kanten af kulturen - engagere udsatte unge (12-20 år) og bygge bro mellem målgrupper i KU.BE.
- Foreningsforløb i samarbejde med EUX-uddannelsen i bl.a. KU.BE.
- Vedligeholdelsesplan for idrætsfaciliteterne.
- Optimering af brug af kapacitet i dagtimerne.
- Frederiksberg Svømmehal.

- Effektiv drift af svømmehaller.
- Ny stor idrætshal.
- Pulje til åbne idrætsanlæg.
- Nyt liv til gamle skolegymnastiksale.

Inden for by- og miljøudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 9):

- Modernisering af kommunens offentlige legepladser.
- Anlæg af cykelstier.
- Forbedring af cykelparkering.
- Bycykler.
- Fælles landskabsplan på Betty Nansens Allé ved Medborgerhuset og Skolen på Nordens Plads.
- Udvikling af Frederiksberg Hospitalsområde.
- Ny Kommuneplanstrategi.

Økonomi

De nævnte indspil på hvert fagområde forventes gennemført inden for de rammer, der er afsat til de respektive formål.

Der er afsat 500.000 kr. pr. år til og med 2022 til udviklingstiltag under Bevæg Dig For Livet (ud over projektledelse). Desuden har DIF og DGI påtaget sig ansvaret for at rejse yderligere 500.000 kr. pr. år via fonde og puljer mv. Midlerne i Bevæg Dig For Livet er primært tiltænkt udviklingstiltag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Alle fagudvalg på nær bolig- og ejendomsudvalget.

Vedlegg

Bilag 1- mål fase 2 - godkendt 25032019

Bilag 2 - Forslag til indsatser under hver fagudvalg

Sak 54: Status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg

00.30.00-A00-11-19

Resume

Sagen præsenterer status på, hvordan implementering af budgetforlig 2020 og Bæredygtigt Frederiksberg forløber. Herudover indgår status på aktuelle indsatser fra tidligere budgetforlig.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget tog status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller

- at status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget ved budget 2020 blev Bæredygtigt Frederiksberg vedtaget som budgetstrategi. Dette blev en del af forligsteksten, hvor de vedtagne initiativer opdeltes i henholdsvis de fire spor under Bæredygtigt Frederiksberg og de ti fagudvalg.

På baggrund heraf har forvaltningen udarbejdet en opfølgning på implementering af budgetforliget og Bæredygtigt Frederiksberg. Sagen indeholder status på initiativer i budgetforlig 2020 samt aktuelle initiativer fra tidligere års budgetforlig.

Budgetforligsopfølgningen har tidligere været en del af de forventede regnskaber, men fremlægges nu i parallel sag på samme dagsorden.

Denne sag præsenterer status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg i følgende afsnit:

1. Status på implementering af Bæredygtigt Frederiksberg
2. Status for udvalgenes initiativer

1. Status på implementering af Bæredygtigt Frederiksberg

Dette afsnit giver en overordnet status på initiativerne under Bæredygtigt Frederiksberg. Initiativerne under Bæredygtigt Frederiksberg har tværgående strategisk perspektiv og skal implementeres i en tværgående organisering og med et tværgående fokus.

Der er i alt 28 initiativer under Bæredygtigt Frederiksberg, og status viser, at arbejdet med projekterne er godt i gang og i vid udstrækning følger de fastlagte tidsplaner, på trods af corona-nedlukningen. Ligeledes er der i forhold til størstedelen af projekterne etableret et tværgående samarbejde på tværs af direktørområder. I det følgende gøres kort status på projekterne under de fire strategiske retninger.

Den grønne og klimaneutrale by

Arbejdet med 13 ud af 14 initiativer under Den Grønne og klimaneutrale by er igangsat. Projektet Frederiksberg som bæredygtighedslaboratorium er endnu ikke igangsat, da det afventer opstart af Bæredygtighedsrådet.

Etableringen af Bæredygtighedsrådet har været lettere forsinket pga. nedlukningen, og rådet holder sit første møde den 17. september 2020.

Arbejdet med klimafondsinitiativerne er godt i gang, og der arbejdes målrettet på at få udrullet projekterne i løbet af 2020. Magistraten godkendte den 4. maj 2020 fordeling og anvendelse af klimafondsmidlerne. Her blev der også bevilliget 150.000 kr. til projektet Haver til Maver, således at de sidste skolehaver i Frederiksberg Have kan etableres i 2020. Et af de klimafondsprojekter, der arbejdes fokuseret med, er projektet om elbilby nr.1, hvor det er besluttet at anvende 700.000 kr. i 2020 til etablering af ladestander til elbiler og til udvikling og etablering af koncept for kommunalt betalte kabelrender på offentlig vej.

Børnene er fremtiden

Alle projekter under Børnene er fremtiden er igangsat. Et af projekterne er udarbejdelse af masterplan for skoler, der forelægges direktionen i juni. Budgetanalyse Skoler er forsinket, men plan for politisk behandling forventes besluttet af direktionen i juni.

Udarbejdelsen af en masterplan for dagtilbud indgår i projektet Markant flere hænder, som skal sikre en tværgående koordinering og sammentænkning af indsatserne på daginstitutionsområdet med henblik på et løft af området.

På grund af nedlukningen er forhandlingerne om en lokal arbejdstidsaftale for lærerne afbrudt og udskudt til efteråret. Ligeledes er analysen af kommunens specialundervisning ved ekstern part forsinket.

Byen for alle

Alle projekter under Byen for alle er igangsat. Et af projekterne er arbejdet med boligpolitik, hvor en temadrøftelse og en temadebat i kommunalbestyrelsen før sommerferien skal danne afsæt for udarbejdelse af boligpolitiske principper. Når de boligpolitiske principper er politisk godkendt i løbet af efteråret skal de indgå i arbejdet med den nye kommuneplan.

Investeringer i fremtiden

Investeringer i byprojekter dækker over flere projekter, hvor der er tilrettelagt selvstændige forløb. Herunder hører blandt andet Frederiksberg Hospital, hvor forhandlinger med Region Hovedstaden om køb af hospitalsgrunden er i gang.

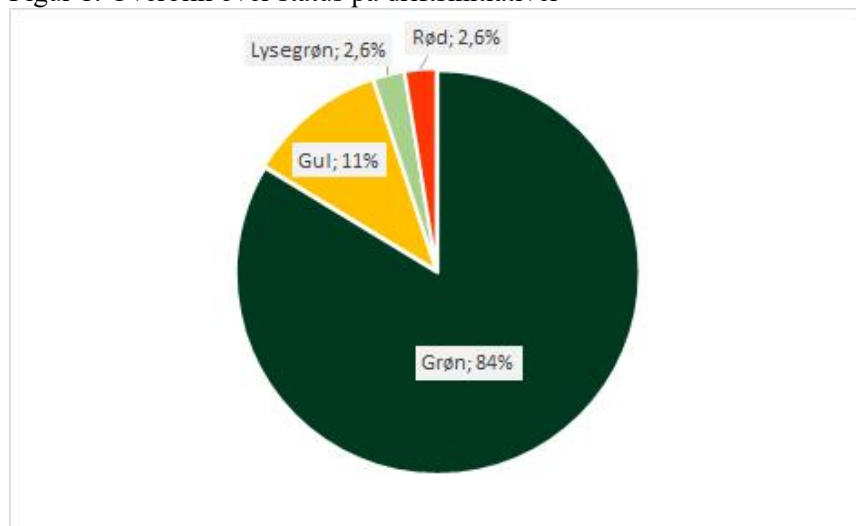
2. Status for udvalgenes initiativer

Nedenfor gennemgås samlet status for initiativer under hvert udvalg. For hvert udvalg gives overordnet status på både drifts- og anlægsinitiativer. I alt er der 196 driftsinitiativer fordelt på tekststykker, udvidelser og effektiviseringer:

- 164 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder at punkterne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.
- 5 initiativer er markeret lysegrønne, hvilket betyder at de forløber efter planen, men har en politisk godkendt revideret tidsplan eller ændret indhold.
- 22 initiativer er markeret gule, idet de er forsinkede eller har ændret indhold.
- 5 initiativer er markeret røde, hvilket skyldes at initiativerne ikke er realiserbare i deres oprindelige form

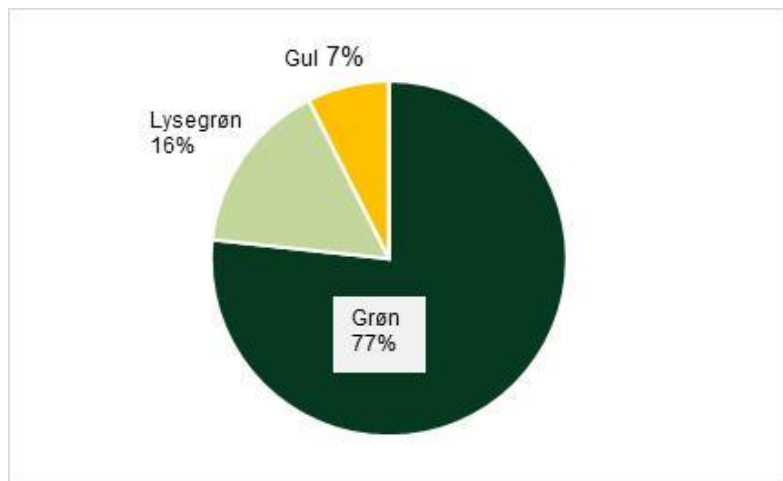
Samlet overblik over status på driftsinitiativer kan ses af figur 1 nedenfor.

Figur 1: Overblik over status på driftsinitiativer

Herudover er der i alt 322 anlægsprojekter hvoraf 247 er grønne, mens 75 lysegrønne eller gule. Der er ingen projekter der er røde. Dette opsummeres i figur 2 nedenfor, mens status på relevante projekter indgår i udvalgsafsnittene samt i udvalgsbilag. Bilagene indeholder alle anlægsprojekter, der ikke er grønne.

Figur 2: Overblik over status på anlægsprojekter

Bolig- og ejendomsudvalget

For bolig- og ejendomsudvalget indgår to driftsinitiativer, der er markeret grønne.

68 ud af 71 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Tre projekter er markeret lysegrønne med reviderede tidsplaner. Det drejer sig om et projekt under energi- og vedligeholdelsespuljen vedrørende renovering af fuger i murværk og renovering af tagafvandingssystem, som skulle være afsluttet i december 2019 men først er afsluttet i marts 2020. Herudover er der reviderede tidsplaner for to projekter under puljen til rådhusarbejder. Her drejer det sig om rådhusårnet samt etablering af niveaufri adgang til rådhusets hovedindgang, der har mindre forsinkelser.

Undervisningsudvalget

17 initiativer under undervisningsudvalget implementeres som forudsat i budgetforliget og er dermed markeret med farven grøn. Et initiativ har en revideret tidsplan og er dermed lysegrønt, mens to initiativer er gule:

- Takster for klub – investering i klubtilbud i moderne rammer er forsinket. Sagen blev behandlet i undervisningsudvalget den 23. marts 2020 med henblik på at kunne opkræve ens takster for klubber på Frederiksberg. Der pågår drøftelser med klubben, og udvalget får herefter forelagt ny sag.
- Belysning på åbne friarealer, der blev vedtaget med budget 2019, og hvor der er overført driftsmidler fra 2019 til at færdiggøre arbejdet på de resterende skoler.

15 ud af 21 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Herudover er der seks anlægsprojekter, som er markeret lysegrønne. Det drejer sig blandt andet om klubbyggeriet Klub Tempeltræet samt istandsættelsen af Klub Bülowvej, Renoveringen af Ny Hollænderskolen, renovering af skole- og gårdtoiletter samt renoveringen af skolegården på Bülowvej i forbindelse med klimatilpasning.

Ældre- og omsorgsudvalget

Et initiativ er markeret rødt som følge af analyse af området vedrørende vederlagsfri fysioterapi. Analysen blev fremlagt for ældre- og omsorgsudvalget den 30. marts 2020. De øvrige 23 initiativer under udvalget er grønne.

9 ud af 19 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Tre projekter relateret til Ingeborggården har reviderede tidsplaner og er markeret lysegrønne
- Helhedsplan Solbjerg Have har ligeledes en revideret tidsplan og er markeret lysegrøn
- Tre projekter relateret til Etablering af 125 plejeboliger på Betty Nansens Allé er forsinkede og markeret gule. Den nye tidsplan forelægges i forbindelse budgetprocessen for budget 2021 og med opdateringen af plejebolig masterplanen.
- Tre projekter relateret til etableringen af Søndervang er ligeledes forsinket. Den nye tidsplan vil ligesom projektet vedrørende Betty Nansens Allé blive forelagt i forbindelse budgetprocessen for budget 2021 og med opdateringen af plejebolig masterplanen.

Kultur- og fritidsudvalget

For kultur- og fritidsudvalget er 28 initiativer grønne. Status på de øvrige initiativer er:

- Initiativet Alsang 2020 er markeret lysegrønt, da det som følge af situationen med COVID-19 er flyttet til 2021.
- To initiativer vedr. tilgængelighedstiltag på kulturområdet er overført fra 2019 og er på baggrund heraf markeret med gult.
- For initiativet vedr. styrkelse af biblioteksvisionen og Frederiksberg Kommunes Borgerservice er status markeret med rødt, idet det oprindelige forslag er blevet ændret i forbindelse med budget 2020 med vedtagelsen af alternativt effektiviseringsforslag. Der skal efterfølgende tages politisk beslutning om den fremtidige model for organisering af og samarbejdet mellem bibliotek, borgerservice og øvrige fagområder. Forvaltningen forelægger evaluering, der kan lægge til grund herfor.

22 ud af 28 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Der forelægger reviderede tidsplaner for fem projekter, som er markeret lysegrønne. Det drejer sig blandt andet om modernisering af Damsøbadet samt Kultur- og Musikskolen.
- Lysprojekt Flintholm Svømmehal er forsinket og markeret gul. Forsinkelsen skyldes at projektet afventer udbedringer af fejl på facaden.

Børneudvalget

10 initiativer er grønne og implementeres som forventet. Fem initiativer er markeret gule. Et handler om Headspace på Frederiksberg, der var forventet indviet i marts 2020, men blev forsinket på grund af situationen som følge af COVID-19. Headspace åbnende den 26. maj for modtagelse af de første borgere. De øvrige fire gule initiativer har sammenhæng til handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i Familieafdelingen, hvor gennemførelsen af de konkrete projekter vil indgå som en del af Familieafdelingens handleplan.

9 ud af 19 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Facaderenoveringen og etablering af produktionskøkken på Carlsvognen har en revideret tidsplan og markeret lysegrøn. Projektet er dog gennemført.
- Ni underprojekter under legepladspuljen er forsinket og markeret gule. Ved disse projekter har den enkelte daginstitution fået bevilget midler til forskellige forbedringer på legepladsarealer. Institutionen mangler fortsat at benytte midlerne, i nogle tilfælde er legepladsændringen ibrugtaget.

Socialudvalget

19 initiativer er grønne, mens tre initiativer er markeret gule. Dette skyldes, at to projekter er blevet forsinket som følge af eksterne forsinkelser, mens initiativet Samlet plan for den boligsociale indsats er forsinket, idet det under nedlukningen har været vanskeligt at opsøge målgruppen og igangsætte planlagte initiativer.

8 ud af 11 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Herover er tre projekter markeret lysegrønne med reviderede tidsplaner. Det drejer sig om Helhedsplan Solbjerg Have, Etablering af botilbud på Betty Nansens Alle 51-53 samt udgifter relateret til indflytning ifm. etablering af ovenstående botilbud.

By- og miljøudvalget

Af de 19 initiativer under by- og miljøudvalget er status på 18 initiativer, at de implementeres som forventet. Et projekt fra budget 2019, opfølgning på strategi for vedvarende energi, er markeret gult, idet midler til formidling af de med projektet udarbejdede potentialekort blev overført fra 2019 ifm. 1. forventede regnskab.

55 ud af 71 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- 15 projekter er markeret lysegrønne med reviderede tidsplaner. Syv af projekterne er relateret til klimatilpasning. Herudover drejer det sig om forgrønning af Peter Bangsvej, Endnu flere grønne byrum, Byrum Frederiksberg bymidte, Rahbeks Allé, cykelstien på Platanvej samt erhvervelse af forareal, Platanvej 4 og opfølgning på cykelhandlingsplan 2019.
- Indgåelse af støjparterskaber 2019 er forsinket og dermed markeret gul.

Hertil kommer ni projekter med reviderede tidsplaner på det brugerfinansierede område.

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget

Alle fem driftsinitiativer under arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget er grønne og implementeres som forudsat.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Seks initiativer er grønne. Status på de resterende fire initiativer er:

- Et initiativ fra budget 2019, Sundheds- og forebyggelsesaktiviteter, har en revideret tidsplan, og er derfor markeret lysegrønt.
- Initiativet vedr. sundhedsplejerske til 3-årsbesøg hos udsatte familier er markeret gult som følge af situationen i forbindelse med COVID-19, hvor indsatsen har været sat i bero. Besøg er genoptaget som følge af Sundhedsstyrelsens opdaterede retningslinjer.
- Fastfrysning af kommunal medfinansiering af sundhedsydelser betyder, at effektiviseringen ikke kan hentes som forudsat, hvorfor initiativet er markeret rødt. Analyse af området blev fremlagt for sundheds- og forebyggelsesudvalget den 9. marts 2020, hvor handleplan for området blev vedtaget med henblik på at nedbringe aktiviteten.
- Nedbringelse af behandlingspuklen i tandplejen er påvirket af situationen med COVID-19, blandt andet som følge af øgede sikkerhedskrav og arbejdet med at skaffe værnemidler. Dermed er behandlingspuklen på nuværende tidspunkt ikke nedbragt som forudsat og initiativet er markeret rødt.

Der er et anlægsprojekt under Sundheds- og forebyggelsesudvalget vedrørende et sterilisationsrum på Skolen ved Søerne. Projektet er markeret grønt og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi.

Magistraten

36 ud af 47 initiativer er markeret grønne og implementeres uden ændringer. Status på øvrige initiativer er:

- En andel af delprojekterne under Digitaliseringsplan 2020 er forsinkede, blandt andet som følge af arbejdet med handleplan i Familieafdelingen. På baggrund heraf er den samlede digitaliseringsplan markeret gul. Projekterne under planen er igangsat og de fleste forløber planmæssigt
- Digitaliseringsplan 2018 og 2019 har reviderede tidsplaner og er derfor lysegrønne
- Tre FM-projekter er gule som følge af forsinkelser i projekterne. Alle projekter pågår og implementering er i gang.
- Fire projekter vedrørende udbud er forsinkede, heraf er tre markeret gule og et er markeret rødt. Dette vedrører udbud af køkkendriften på Ingeborggården, hvor den ændrede tidsplan for byggeriet har konsekvenser for at realisere den vedtagne effektivisering i forbindelse med udbuddet.
- Initiativet vedr. Bibliotek og Borger er forsinket. Med budgetforlig for 2020 er det besluttet, at de to enheder bibliotek og borgerservicecenter fortsætter som selvstændige enheder, mens modeller for opgaver, vagtordninger mv. afprøves med henblik på opnåelse af de forudsatte effekter. Der udarbejdes en plan for en implementeringsperiode, hvor de forskellige modeller afprøves og evalueres inden en forelæggelse.

47 ud af 59 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Fire digitaliseringsprojekter fra hhv. 2015, 2018 og 2019 har reviderede tidsplaner og er derfor markeret lysegrønne.
- Salg af Søndre Fasanvej 26 har ligeledes en revideret tidsplan, da KAB udarbejder et genudbud og er derfor markeret lysegrøn.
- Tre digitaliseringsprojekter under Børne- og Ungeområdet er forsinkede og dermed markeret gule, idet de resterende midler på alle tre projekter forventes anvendt til implementeringen af Aula.
- Digitaliseringsprojekterne, der er knyttet til monopolbruddet, er alle tre forsinket og markeret gule. Forsinkelsen skyldes den generelle forsinkelse på landsplan.
- Digitaliseringsprojektet Machine Learning fra 2019 er forsinket. Pilotprojekter er igangsat.

3. Videre proces

Budgetforligsfølgningen udarbejdes igen i forbindelse med 3. forventede regnskab med forelæggelse i magistrat og fagudvalg den 30. november 2020.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistrat og fagudvalg den 15. juni 2020.

Vedlegg

Bilag 1 - Bæredygtigt Frederiksberg

Bilag 2 - BEU

Bilag 3 - UU

Bilag 4 - ÆOU

Bilag 5 - KFU

Bilag 6 - BU

Bilag 7 - SU

Bilag 8 - BMU

Bilag 9 - AUU

Bilag 10 - SFU

Bilag 11 - MAG

Bilag 12 - Læsevejledning

Sak 55: 2. forventede regnskab 2020

00.30.14-S00-5-20

Resume

Sagen indeholder forvaltningens anden samlede prognose for regnskabsresultatet 2020.

Beslutning

Ældre- og omsorgsudvalget tog orienteringen vedrørende 2. forventede regnskab 2020 til efterretning.

Direktionen indstiller

Direktionen indstiller,

1. at 2. forventede regnskab 2020 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
 - a. mindreforbrug på 41,1 mio.kr. under udvalgene, som følge af modgående tiltag, tillægsbevilges puljen til uforudsete udgifter, fordelingen på udgifter og indtægter fremgår af bilag 3-12.
 - b. Corona-relateret merforbrug for i alt 30,8 mio. kr. tillægsbevilliges med modpost på puljen til uforudsete udgifter jf. bilag 3-12.
 - c. Mindreforbrug på 0,5 mio. kr. som følge af mindre justeringer med modpost på puljen til uforudsete udgifter. Fordelingen på indtægter og udgifter fremgår af bilag 3-12,
 - d. Udgiftsneutrale omplaceringer imellem udvalg jf. bilag 3-12. Herunder udskydes netto udgifter for 0,3 mio. kr. fra 2020 til 2021 samt mindreforbrug for 8,8 mio.kr. tillægsbevilges under overførsler hvor servicerrammen tilsvarende opjusteres. Fordelingen på udgifter og indtægter fremgår af bilag 3-12.
3. at følgende tillægsbevillinger godkendes under overførselsudgifter:
 - a. at tilsvarende punkt 2d tillægsbevilges 8,8 mio. kr. i mindreforbrug under overførsler. Fordelingen på udgifter og indtægter fremgår af bilag 3-12.
4. at følgende tillægsbevillinger godkendes under anlæg:
 - a. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 28,7 mio. kr. i 2020, med modpost på den negative anlægspulje. Herudover indarbejdes merudgifter for 28,7 mio. kr. i 2021, der indarbejdes i budgetforslag 2021.
 - b. Anlægsindtægter for 3,1 mio. kr. i 2020 flyttes til 2021 jf. bilag 13 og 14. Bevillingen har modpost på kassen i 2020 og ændringen i 2021 indarbejdes i budgetforslag 2021.
 - c. Merudgifter under brugerfinansieret anlæg for 1,2 mio. kr. i 2020, der modsvares af tilsvarende lånoptag jf. bilag 13.
5. at følgende tillægsbevillinger godkendes under finansielle poster med modpost på kassen:
 - a. Nettomerindtægter under kommunes indtægtsside på 0,9 mio.kr. i 2020, jf. bilag 15.
 - b. Finansforskydninger for med nettomerudgifter på 10,9 mio.kr. i 2020 jf. bilag 15.
 - c. Merlånoptag på 1,2 mio. kr. som følge af øgede brugerfinansierede anlægsudgifter i 2020 jf. bilag 15.
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 17.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 2.forventede regnskab 2020 til efterretning.

Sagsfremstilling

2. forventede regnskab er en opdateret status på 2020-budgettet inden sommerferien, som bygger på opdaterede prognoser samt faktisk forbrug i årets første fire måneder, og 2. forventede regnskab indeholder også en opgørelse af omfanget af Corona-relaterede merudgifter. 2. forventede regnskab viser i lighed med 1. forventede regnskab, at Frederiksberg Kommune står overfor budgetudfordringer i 2020, som har et omfang, der nødvendiggør aktive tiltag for at sikre budgetoverholdelse. Det er vurderingen, at med de modgående tiltag, som blev forelagt magistraten hhv. den 18. og 25. maj (i alt 49,5 mio. kr.), og som indstilles tiltrådt med denne sag, vil restudfordringen være nedbragt til et omfang (45 mio. kr.), som ikke nødvendiggør yderligere tiltag for nærværende. 14,5 mio. kr. af restudfordringen kan henføres til, at kommunen har haft større udgifter relateret til corona, end hvad kommunen bliver kompenseret for fra staten. Udfordringen understreger, at det fortsat vil være nødvendigt at styre økonomien stramt af 2020, ligesom det vil kunne blive nødvendigt at beslutte yderligere modgående tiltag ved 3. forventede regnskab afhængigt af, hvordan forbruget udvikler sig. Udviklingen vil blive fuldt i månedsopfølgninger i efteråret.

Sammenfatning

Under service viser 2. forventede regnskab 2020, at der er en bruttoudfordring på 142,5 mio. kr., hvilket er en mindre stigning i forhold til skønnet i 1. forventede regnskab. Stigningen skal ses i sammenhæng med, at Frederiksberg Kommunes drift siden 1. forventede regnskab har været påvirket af Corona-situationen, og de forholdsregler pandemien har medført. I alt er der i 2. forventede regnskab opgjort merudgifter relateret til håndtering af Corona-situationen for 41,6

mio. kr., hvilket er den største årsag til stigningen. En stor del af kommunens Corona-relaterede udgifter bliver dog dækket af staten, ligesom der er lokaliseret en række modgående tiltag til de udfordringer, der indgik i 1. forventede regnskab. Samlet betyder det, at kommunens restudfordring fra 1. til 2. forventede regnskab er nedbragt fra 72,9 mio. kr. til 45,2 mio. kr.

En restudfordring på 45,2 mio. kr. understreger, at der stadig er et stort behov for at styre og følge økonomien tæt i resten af 2020 for at overholde budgettet.

Under overførselsudgifter forventes der med 2. forventede regnskab merudgifter for 49,3 mio. kr. Den primære årsag er stigningen i ledigheden i forlængelse af den kontrollerede nedlukning af landet som følge af Corona-situationen. Overførselsskønnet er lavet på baggrund af data til og med marts måned. Da der forventes en yderligere stigning i ledigheden i april og frem, forventes udfordringen at vokse – potentielt betydeligt – i løbet af 2020. Det er på nuværende tidspunkt svært at skønne, hvor stor stigningen i ledigheden vil blive resten af året, da der p.t. er meget stor usikkerhed om konjunktursituationen, tempoet for yderligere genåbning, hvilke samfundsøkonomiske konsekvenser ophævelse af lønkompensationsordningerne vil få mv.

Overførselsområdet er reguleret af staten, hvor kommunerne under ét midtvejsreguleres medio 2020 som følge af ændringer i konjunkturerne på landsplan. Med Økonomiaftalen indgået den 29. maj er det nu kendt, at kommunerne samlet kompenseres for 8,9 mia. kr. i 2020. Den endelige kompensation for Frederiksberg Kommune er ikke kendt endnu, men det er vurderingen, at kommunen som udgangspunkt vil få dækket sine overførselsomkostninger i 2020.

Under anlæg inden for anlægsrammen forventes der balance, og der er planmæssig fremdrift i projekter og forbrug. Anlægsrammen udgør i alt 345,7 mio. kr. i 2020. Da der erfaringsmæssigt vil komme forsinkelser på en række af kommunens anlægsprojekter i løbet af året, er der på nuværende tidspunkt anlægsprojekter i gang for 65,1 mio. kr. mere, end hvad anlægsrammen kan rumme, dvs. i alt 410,8 mio. kr. Meraktiviteten forventes at blive neutraliseret i konkrete projekter, der i mere eller mindre grad bliver forsinket i løbet af 2020. Med 2. forventede regnskab er der indmeldt 33,6 mio. kr. i forsinkede projekter, hvilket betyder, at der pt. er et restudmøntningsbehov via yderligere forsinkelser på 31,6 mio. kr. resten af 2020. Dette vurderes uproblematisk på dette tidspunkt af året.

1. Serviceudgifter

Status på budgetudfordringen

Bruttoudfordringen er steget fra 138,1 mio. kr. i 1. forventede regnskab til 142,5 mio. kr. i 2. forventede regnskab jf. tabel 1. Udfordringen i 2. forventede regnskab udgøres af; merforbrug i kommunens drift på 70,2 mio. kr., merudgifter og mindreindtægter som følge af Corona-situationen, de langsigtede effektiviseringspuljer, som blev besluttet med budget 2020, samt de overførselsønsker, der blev besluttet, men ikke finansieret, i 1. forventede regnskab. Nedenfor er en gennemgang af de enkelte udfordringer.

Tabel 1: Budgetudfordringen i 2020 (brutto) i 1. og 2. forventede regnskab

Udfordringer	1. FR	2. FR	Bemærkninger
Indmeldte merudgifter i 2. FR (ekskl. Corona-relaterede udgifter)	72,2	70,2	Tallet for 1. FR er før tillægsbevilling af uomgængelige merudgifter på 14,5 mio. kr.
Corona-relaterede merudgifter	0	41,6	Beløb og metode kvalitetssikres frem i direktionens 2. behandling.
Overførselsønsker	45,9	10,7	Restudfordring – ikke løst i 1. FR. Pulje under MAG
Langsigtet effektiviseringspulje	20,0	20,0	
Udfordring i alt	138,1	142,5	

*Før tillægsbevilling af uomgængelige merudgifter

Indmeldinger til 2. forventede regnskab

Indmeldingerne til 2. forventede regnskab viser samlede merudgifter for 70,2 mio. kr., jf. tabel 2, hvis der alene ses på de indmeldinger, der ikke relaterer sig til Corona-situationen.

Tabel 2: Afvigelser og tillægsbevillinger indmeldt til 2. forventede regnskab

Udvalg (mio. kr.)	Korrigeret budget 2020	Udgifts-neutrale om-placeringer	Afvigelse 2. FR (ekskl. Corona)	Corona-relateret merforbrug	Afvigelse 2. FR i alt	Heraf ansøgte tillægs-bevillinger*
Magistraten	771,3	11,6	2,0	0,4	2,4	0,4
Bolig- og Ejendomsudvalget	108,1	-1,0	0,6	0,2	0,8	0,2
Undervisningsudvalget	812,8	0,2	6,0	4,5	10,5	4,0
Ældre- og Omsorgsudvalget	908,8	-0,5	13,3	18,9	32,2	8,2
Kultur- og Fritidsudvalget	187,2	0,0	2,7	2,9	5,6	2,9
Børneudvalget	693,1	0,0	21,5	6,9	28,3	6,7
Socialudvalget	474,5	-1,5	20,0	0,7	20,7	0,7
By- og Miljøudvalget	105,7	-0,1	4,1	7,2	11,3	7,2
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	14,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	82,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	4.158,9	8,6	70,2	41,6	111,8	30,3
Modpost i 2021		0,3				
Modpost overførselsudgifter		-8,8				

*tillægsbevillinger gives med modpost på puljen til uforudsete udgifter

Som beskrevet i 1. forventede regnskab bunder merudgifterne i 2020 i høj grad i udgiftspres på de specialiserede områder. Udgifterne er primært forbundet med, at der er visiteret flere borgere til specialiserede døgn- og dagtilbud både under børne- og voksenområdet. Herudover falder den refusion, som kommunen modtager for udgifter i forbindelse med flygtningebørn, når børnene har haft opholdstilladelse i tre år. I 2020 har en stor del af kommunens flygtningebørn haft opholdstilladelse i de tre år, hvilket betyder en markant lavere refusion. Dette er sket uden, at udgifterne er faldet tilsvarende. Samtidig er der et fortsat udgiftspres på specialundervisningen.

Merudgifterne betyder også, at det ikke er muligt at overholde målsætningen om, at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne og højst må udgøre 17,8 pct. af budgettet (svarende til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling for de specialiserede områder i mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt). I 2. forventede regnskab udgør denne andel 18,6 pct. af udgifterne uden Corona-relaterede merudgifter.

Derudover er der, som i 1. forventede regnskab, også en række yderligere merudgifter som udbetaling af feriepenge til medarbejdere, der er opsagt i forbindelse med renovering af Frederiksberg Svømmehal, samt merudgifter til driften af rulletrapper på Metrocityringen.

Der er dog også sket ændringer siden 1. forventede regnskab. Den største ændring ses under Ældre- og Omsorgsudvalget, der i 2. forventede regnskab forventer 13,3 mio. kr. i ikke-Coronarelaterede merudgifter. Dette er en stigning på 10,4 mio. kr. fra 1. forventede regnskab. Baggrunden for stigningen er, at der er sket et fald i salg af plejeboligpladser til udenbys borgere, samtidig med at der er sket en stigning i køb af pladser til frederiksbergborgere i andre kommuner. Det betyder, at der både er flere frederiksbergborgere på egne plejecentre og i plejecentre i andre kommuner. Dette kombineret med, at der ikke har været et fald i udgifter til hjemmepleje i perioden betyder, at udvalget har set en kraftig stigning i udgifterne. De samlede bevægelser vil blive undersøgt nærmere. Hertil kommer Corona-relaterede merudgifter for 18,9 mio. kr.

Også på magistratens område er der sket en forværring på 3,1 mio. kr. siden 1. forventede regnskab, som primært kan henføres til tværgående opgaver. Eksempelvis er realiseringen af de budgetterede udbudsgevinster i 2020 udfordret,

ligesom det ikke muligt at indhente alle effektiviseringerne i FM-sporet blandt andet som følge af magistratens beslutning, om ikke at udleje men sælge en konkret ejendom.

Forvaltningen vil løbende orientere om budgetudfordringerne i månedsopfølgningerne i løbet efteråret, hvor der vil være en særskilt på opfølgning på, hvordan henholdsvis Ældre- og Omsorgsudvalget samt Magistraten kan reducere de øgede forventede merudgifter, der er opstået siden 1. forventede regnskab.

Som beskrevet nedenfor, er der samlede coronarelaterede udgifter for 41,6 mio. kr. hvoraf 30,8 mio.kr. foreslås tillægsbevillet. Hertil kommer mindre tillægsbevillinger af mindreforbrug på 0,5 mio.kr. som giver en samlede tillægsbevillinger af merforbrug på 30,8 mio.kr.

En mere udtømmende gennemgang af de enkelte udvalgs afvigelser vil fremgå af udvalgsgennemgangene, der fremgår af bilag 3-12.

Langsigtet effektiviseringspulje og restudfordring til overførsler

Med budget 2020 er der budgetlagt med langsigtede effektiviseringspuljer ind i overslagsårene 2021 og frem på 20 mio. kr. årligt (samlet 60 mio. kr. fra 2021-2023) finansieret via forudsat mindreforbrug på regnskabet for de foregående år. Det betyder, at regnskabet for 2020 skal udvise et mindreforbrug på minimum 20 mio. kr. Derudover blev der med 1. forventede regnskab behandlet overførsel af driftsudgifter fra 2019 til 2020. Her blev det besluttet at overføre for i alt 10,7 mio. kr., herunder eksternt finansierede projekter. Der var i 1. forventede regnskab ikke rum til at finansiere overførslerne, og derfor blev de bevilget imod, at der i resten af 2020 skal findes mindeforbrug, der kan finansiere driftsoverførslerne. Det betyder, at der med 2. forventede regnskab er en negativ pulje under magistraten på 10,7 mio. kr., der skal modsvares af tilsvarende mindreforbrug.

Corona-relaterede merudgifter

Håndteringen af Corona-situationen udfordrer kommunens økonomi på en række områder. Der er nye arbejdsgange, standarder og instrukser, der skal overholdes. Derudover betyder krav til afstand mellem borgere, at det har været nødvendigt at låne og leje nye lokaler, der har været behov for at udvide kapaciteten til håndvask, og det har været nødvendigt at anskaffe værnemidler, som ellers ikke har været nødvendige. Til 2. forventede regnskab er de skønnede Corona-udgifter opgjort til 41,6 mio. kr. for perioden frem til d. 15. maj, hvor udgifterne er kendte, jf. tabel 3. For at understøtte det store arbejde som mange af kommunens institutioner og medarbejdere har ydet i forbindelse med Corona, foreslås det, at Corona-relaterede merudgifter tillægsbevillet med 2. forventede regnskab. Dog er der to poster under ældre- og omsorgsudvalget, der ikke tillægsbevilles på nuværende tidspunkt. Det ene er indkøb til kommunens værnemiddellager, hvor alle udgifter, som er afholdt til KVIk, vil blive refunderet direkte fra KVIk. Derudover er der mindreindtægter fra salg af plejeboligpladser, hvor der stadig pågår et arbejde i forhold til sammenhængen til de øvrige budgetudfordringer, som ældre- og omsorgsudvalget står overfor i 2020, og eventuelle håndtag til at imødegå dette. I alt foreslås 30,8 mio.kr. tillægsbevillet.

Tabel 3 - oversigt over Corona-relaterede merudgifter

Udvalg (mio. kr.)	Corona-relateret merforbrug indtil 15. maj	Tillægsbevilling af corona-relateret merforbrug
Magistraten	0,4	0,4
Bolig- og Ejendomsudvalget	0,2	0,2
Undervisningsudvalget	4,5	4,5
Ældre- og Omsorgsudvalget	18,9	8,0
Kultur- og Fritidsudvalget	2,9	2,9
Børneudvalget	6,9	6,9
Socialudvalget	0,7	0,7
By- og Miljøudvalget	7,2	7,2
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	0,0	0,0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	0,0	0,0

I alt	41,6	30,8
-------	------	------

Det er særdeles vanskeligt at udarbejde en prognose for Corona-udgifter i den resterende del af 2020, da dette vil afhænge af en række usikre forhold, herunder hvor længe de fra centralt hold fastlagte retningslinjer vil gælde, udvikling i smittetryk mv. På grund af den store usikkerhed, samt at det i økonomiaftalen er beskrevet, at der vil blive fulgt op på kommunernes yderligere udgifter i 2020 i løbet af efteråret, indgår evt. yderligere corona-relaterede udgifter i 2020 ikke i opgørelsen af kommunens udfordringer.

Den konkrete opgørelse af forbruget til og med 15. maj fremgår af bilag 16.

Løsningsbidrag

Samlet betyder 2. forventede regnskab, at Frederiksberg Kommune står over for en brutto budgetudfordring på 142,5 mio. kr. i 2020. Dette skal dog ses i lyset af, at der med 1. forventede regnskab blev igangsat et arbejde med at finde modgående tiltag til merforbruget. Der er identificeret bidrag til håndtering af udfordringerne i 2020 for i alt 97,3 mio. kr., jf. tabel 4.

Tabel 4: Oversigt over løsningsbidrag

Løsninger (mio. kr.)	2. FR
Modgående tiltag til 1. FR	-49,5
Puljen til uforudsete udgifter	-16,0
Statslig kompensation for Corona-udgifter	-27,1
Fuld udnyttelse af servicerammen	-4,7
Løsningsbidrag i alt	-97,3

De enkelte løsningsbidrag gennemgås nedenfor.

Kompensation for Corona-merudgifter

I Økonomiaftalen for 2021 indgår en aftale om, at kommunerne kompenseres for Corona-relaterede udgifter i 2020. Kompensationen sker for kommunerne under et og er således ikke udtryk for en krone-til-krone kompensation for faktisk afholdte udgifter. I alt forventes kompensationen at udgøre 27,1 mio. kr. for Frederiksberg. Kompensationen er givet som kompensation for kommunernes merudgifter til og med 10. maj og dækker dermed stort set samme interval som Frederiksbergs opgørelse til og med 15. maj. Frederiksberg Kommunes opgjorte udgifter på 41,6 mio. kr. er derfor sammenlignelige med kompensationen på 27,1 mio. kr. Frederiksberg Kommune får således ikke de fulde Corona-relaterede udgifter frem til nu dækket fuldt ud. I alt har kommunen ikke-kompenserede coronarelaterede merudgifter for 14,5 mio.kr.

Tabel 5 oversigt over Corona-kompensation

Corona-kompensation	Mio. kr.
Kompensation fordelt via bloktilskuddet	23,9
Tilbagebetaling af ordre fra KVIK	3,2
Samlet kompensation	27,1

Det fremgår af økonomiaftalen, at kommunernes Corona-udgifter vil blive genbesøgt senere på året med henblik på en forhandling om yderligere kompensation af kommunernes Corona-relaterede merudgifter. Herunder indgår det, at kommuner der i mindre grad har brugt det fælles kommunale indkøb af værnemidler KVIK, vil få en voucher, som de kan indkøbe værnemidler for i resten af 2020. Dette betyder, at Frederiksberg Kommune forholdsmæssigt må forventes at få dækket en større del af de fremtidige Corona-relaterede merudgifter til værnemidler i resten af 2020. Disse opgørelser er dog forbundet med en vis usikkerhed.

Puljen til uforudsete udgifter

I budgettet for 2020 er der afsat en pulje på 30,0 mio. kr. til at dække uforudsete udgifter, udgifter til ændret demografi og overførsler mellem år. Med 1. forventede regnskab blev der udmøntet 14,5 mio. kr. til at dække uomgængelige meromkostninger til blandt andet handleplan for familieafdelingen. Dette betyder, at der er 15,5 mio. kr. tilbage i puljen efter 1. forventede regnskab. De resterende midler i puljen blev i 1. forventede regnskab reserveret til at modgå den langsigtede effektiviseringspulje. Hertil kommer, at der i 2. forventede regnskab er tekniske ændringer af

demografireguleringen, som netto betyder, at puljen til uforudsete udgifter tilføres 0,5 mio. kr. Dermed er der 16,0 mio. kr. i puljen til uforudsete udgifter med 2. forventede regnskab, som kan medgå til at imødegå budgetudfordringen.

Modgående tiltag

I 1. forventede regnskab blev Frederiksberg Kommunes udfordring opgjort til 72,9 mio. kr. Magistraten og Kommunalbestyrelsen besluttede derfor, at der skulle identificeres mulige modgående tiltag/mindreforbrug på alle kommunens områder for at håndtere denne udfordring.

I alt blev der fundet modgående tiltag for 49,5 mio. kr., primært i form af mindreforbrug og tilbagehold uden vurderede konsekvenser for serviceniveauet. Disse forslag blev forelagt magistraten den 18. maj, samt uddybet på mødet d. 25. maj. I forlængelse af behandlingen af de modgående tiltag, blev det besluttet, at de 49,5 mio. kr. skal indgå i behandlingen af 2. forventede regnskab. De modgående tiltag er derfor i lighed med andre tillægsbevillinger beskrevet i gennemgangen af de enkelte udvalg i bilag 3 til 12.

Tabel 6: fordeling af modgående tiltag

Udvalg (mio. kr.)	Modgående tiltag	Tillægsbevilling af modgående tiltag
Magistraten	-17,8	-15,9
Bolig- og Ejendomsudvalget	-0,8	-0,8
Undervisningsudvalget	-9,4	-3,8
Ældre- og Omsorgsudvalget	-4,6	-4,3
Kultur- og Fritidsudvalget	-2,3	-2,3
Børneudvalget	-8,0	-8,0
Socialudvalget	-3,0	-2,5
By- og Miljøudvalget	-2,6	-2,6
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	-0,1	-0,1
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	-0,8	-0,8
I alt	-49,5	-41,1

Det indstilles, at de 41,1 mio. kr. af de modgående tiltag tillægsbevilliges i 2. forventede regnskab og tilføres puljen til uforudsete udgifter. Midlerne reserveres til at afhjælpe de samlede udfordringer, som kommunen står overfor ved 3. forventede regnskab. Ikke alle forslag foreslås tillægsbevillet på nuværende tidspunkt, da enkelte forslag omhandler initiativer, der udskydes til 2021. Teknisk vil disse forslag ikke afhjælpe den økonomiske udfordringer i 2020, såfremt de bliver tillægsbevillet på nuværende tidspunkt. Forslagene vil fremstå som et forventet mindreforbrug året ud, hvorefter de vil indgå i overførselssagen fra 2020 til 2021. Ud over overførsler vil midlerne til flere lærere fra finansloven 2020 først blive tillægsbevillet, når der foreligger en klar udmelding om, hvordan midlerne tilgås kommunerne.

Under modgående tiltag til merudgifter til 1. forventede regnskab indgår også mindreforbrug for 4,5 mio. kr. under overførselsområdet. Disse mindreudgifter medgår til at løse udfordringerne under service, ved at finansiere den udponerede del af servicerammen, jf. nedenfor.

Udnyttelse af servicerammen

Med de tillægsbevillinger, udgiftsneutrale omflytninger og modgående tiltag, der foreslås i 2. forventede regnskab, er der ledig serviceramme i 2020 for i alt 6,3 mio. kr. Ledig serviceramme er udtryk for midler, som kommunen må bruge uden at overskride den ramme, som er lagt med økonomiaftalen for 2020, men hvor der ikke er fundet finansiering til at afholde udgifterne. For at afhjælpe kommunens udfordringer i 2020 er budgettet uden for servicerammen blevet gennemgået, og der er fundet et mindreforbrug, der kan bruges som finansiering til at udnytte servicerammen. I alt er der fundet 4,7 mio.

kr. under overførselsudgifter, der kan indgå som finansiering. Midlerne er overførselsudgifter, der ikke reguleres af staten, og der er derfor tale om mindreforbrug, der ikke vil blive efterreguleret senere. Det foreslås derfor, at disse midler tillægsbevilges i 2020, så finansieringen kan bruges til at hæve serviceudgifterne. Konkret gøres det ved at opskrive puljen til uforudsete udgifter under magistraten.

Tabel 7: Finansiering fra overførselsudgifter til udnyttelse af servicerammen

Konvertering af overførsler til service	Mio. kr.
Merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste under Børneudvalget	2,5
Mindreudgifter til §100 midler under socialudvalget	2,2
Konvertering fra overførsler til service i alt	4,7

Restudfordringen i 2. forventede regnskab

Som gennemgået ovenfor er der i alt bruttoudfordringer i 2. forventede regnskab for 142,5 mio. kr., men alene løsningsbidrag for 97,3 mio. kr. Dermed står kommunen med en restudfordring på 45,2 mio. kr. for at sikre budgetoverholdelse i år. Restudfordringen skyldes, at der dels ikke er fundet modgående tiltag for samtlige 72,9 mio. kr., som var udfordringen ved 1. forventede regnskab, dels er der sket en mindre stigning i udfordringen i 2. forventede regnskab, som skal ses i sammenhæng med, at kommunen ikke på nuværende tidspunkt kompenseres fuldt ud for merudgifterne til Corona.

Tabel 8: Restudfordring i 2. forventede regnskab

Restudfordring i 2. forventede regnskab	Mio. kr.
Udfordring 2. forventede regnskab	142,5
Løsninger 2. forventede regnskab	-97,3
Restudfordring	45,2

Den samlede afvigelse skal ses i sammenhæng med, at Frederiksberg har haft relativt høje merudgifter til håndtere til at håndtere Corona, herunder også mindreudgifter, jf. suspensionen af betalingsparkeringer frem til 1. maj. I alt kan 14,5 mio. kr. af restudfordringen relateres til, at kommunen har haft større udgifter, end hvad der er kompenseret af staten. Uden denne merudgift ville udfordringen være nedbragt fra 72,9 mio.kr. i 1. forventede regnskab til ca. 30 mio. kr. i 2. forventede regnskab.

Afvigelsen på 45,2 mio. kr. skal ses i sammenhæng med, at de store linjer i økonomiaftalen nu er kendt. Herunder at Frederiksberg Kommune får en positiv efterregulering på overførselsområdet, som på nuværende tidspunkt vurderes at kunne dække merudgiftsforventningerne på overførselsområdet resten af året. Under denne antagelse vil det ikke være nødvendigt at disponere de to puljer til overførselsudgifter, der er afsat i budgettet til at imødegå en evt. negativ midtvejsregulering. Frigivelse af puljerne vil potentielt kunne bidrage med finansiering til at udmønte den langsigtede effektiviseringspulje på 20,0 mio. kr., der på nuværende tidspunkt indgår i restudfordringen i 2020. Skønnene for overførselsudgifter er dog forbundet med stor usikkerhed, jf. ovenfor, og en endelig frigivelse af puljerne afventer derfor 3. forventede regnskab. Derudover sker der typisk en forbedring af kommunens økonomi i løbet af året. Ovenstående er baggrunden for, at restudfordringen ikke vurderes at nødvendiggøre yderligere tiltag for nærværende.

Udfordringen understreger dog, at det fortsat vil være nødvendigt at styre økonomien stramt af 2020, ligesom det vil kunne blive nødvendigt at beslutte yderligere modgående tiltag ved 3. forventede regnskab afhængigt af, hvordan forbruget udvikler sig. Udviklingen vil blive fuldt tæt i månedsopfølgningerne i efteråret.

Andre opmærksomhedspunkter under service

Status på pulje til konsolidering af den kommunale drift

Med budget 2020 blev der afsat en pulje til konsolidering af den kommunale drift kaldet ”stødpudepuljen”. Puljen udgør 8,0 mio. kr. og er afsat til at dække eventuelle merforbrug under særligt tilrettelagt undervisning (STU), skoleområdet (herunder specialundervisning) samt tandplejen. Til 2. forventede regnskab er der i lighed med i 1. forventede regnskab

indmeldt merforbrug under både særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) og specialundervisning. Puljen udmøntes ikke i 2. forventede regnskab, og udvalgene har fortsat en opgave med arbejdet for at nedbringe merforbruget på disse områder mest muligt. Det bemærkes, at stødpudepuljen er medregnet som mindreforbrug i den samlede afvigelse i 2. forventede regnskab.

Justeringer der tillægsbevilges i 2. forventede regnskab

Der foretages en tilpasning af demografireguleringen fra 1. forventede regnskab for dagtilbud, skoler og klubber som følge af en opdatering af takster for forældrebetaling, køb og salg. Ændringen sker blandet som følge af sagen om ændring af takster, tilskud og antal stillinger i dagtilbud behandlet i kommunalbestyrelsen 20. april. Under børneudvalget reduceres budgettet med netto 0,1 mio. kr., og under undervisningsudvalget reduceres budgettet med netto 0,5 mio. kr. med modpost på puljen til uforudsete udgifter.

Desuden justeres udmøntningen af midlertidige plejeboligpladser fra 1. forventede regnskab med PL svarende til 0,1 mio. kr. I alt tillægsbevilges 0,5 mio. kr. til puljen til uforudsete udgifter.

Ændret pris- og lønregulering 2020

Med økonomaftalen er der kommet opdaterede skøn for pris- og lønudviklingen i 2020. Samlet betyder det, at priserne og lønnen er steget med 1,0 mia. kr. mindre end forventet i 2020 hvilket betyder, at servicerammen nedjusteres tilsvarende. Frederiksberg Kommunes andel af reduktionen forventes at udgøre ca. 17,9 mio. kr. De endelige tal er i skrivende stund endnu ikke kendte, og afventer den endelige udmelding fra KL.

I henhold til tidligere års praksis, vil de lavere pris- og lønskøn blive indarbejdet i kommunes budgetter. Dette vil ske i en særskilt sag, hvor også de økonomiske konsekvenser af ny lovgivning for 2020 indgår. Sagen behandles i magistraten og kommunalbestyrelsen i september som angivet i tidligere godkendt tidsplan for økonomiarbejdet i 2020.

2. Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Nedenstående tabel viser de indmeldte afvigelser på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et merforbrug på 49,3 mio. kr. efter omplaceringer.

Tabel 9: Oversigt over overførselsudgifter

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget	Afvigelse 1. FR 2020	Omplaceringer	Afvigelse efter tillægsbevillinger
Magistraten	30,0	0,0	0,0	0,0
Bolig- og ejendomsudvalget	-6,7	0,0	0,0	0,0
Ældre- og omsorgsudvalget	2,3	0,0	0,0	0,0
Børneudvalget	5,3	-7,0	-7,0	0,0
Socialudvalget	-7,7	-2,2	-2,2	0,0
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	1.087,6	49,6	0,4	49,3
Sundheds- og forebyggelsesudvalget (aktivitetsbestemt medfinansiering)	441,1	0,0	0,0	0,0
Samlet	1.551,9	40,4	-8,8	49,3

Der forventes et merforbrug på 49,3 mio. kr. på Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget. Den væsentligste forklaring på det forventede merforbrug er Corona-situations kraftige påvirkning af arbejdsmarkedet og dermed en stigning i antal ledige og borgere på forsørgelsesydelse. Det fulde omfang kendes ikke på nuværende tidspunkt. Beregningen til 2. forventede er lavet på baggrund af data for marts måned og dermed kun tre uger efter nedlukningen af samfundet. Den afspejler således ikke de fulde negative konsekvenser af corona-krisen for samfundsøkonomien i 2020. Forventningen er således, at afvigelsen vil blive væsentligt højere i takt med, at der kommer flere data på overførselsområdet.

Regeringen og KL har i økonomiaftalen aftalt en midtvejsvurdering af kommunernes overførselsudgifter i 2020 for at sikre, at de øgede overførselsudgifter ikke påvirker serviceniveauet i kommunerne. Samlet gives der 8,9 mia. kr. på landsplan, men de endelige konsekvenser for Frederiksberg, er endnu ikke kendt. De umiddelbare indikationer viser dog, at det forventes, at Frederiksbergs andel af efterreguleringen vil modsvare de forventede merudgifter.

Under børneudvalget indgår mindredgifter for i alt 7,0 mio. kr., der omplaceres til service. Dette består af mindreforbrug, der er indmeldt som modgående tiltag i 1. forventede regnskab. Med 2. forventede regnskab er der fundet yderligere 2,5 mio. kr. i mindreforbrug under overførselsudgifter, der kan modgå udfordringerne på service. Afvigelserne vedrører, at der er kommet flere indtægter fra særligt dyre enkeltsager som følge af de merudgifter, der ses på området samt, at der er sket en glidning af borgere, der generer yderligere refusioner under overførselsområdet i forlængelse af merudgifterne under service.

Tilsvarende er der mindredgifter under socialudvalget på merudgiftsydelser, som overføres til service.

Under overførselsområdet er også puljer under magistraten på 25,3 mio. kr. til at dække en evt. negativ midtvejsregulering på overførselsområdet.

3. Anlæg

Der er ved 2. forventede regnskab foretaget en gennemgang af samtlige anlægsprojekter. Nedenstående tabel 10 viser de indmeldte afvigelser og ansøgte tillægsbevillinger på anlægsudgifter inden for anlægsrammen i forhold til det korrigerede budget 2020.

Tabel 10: Oversigt over budget, afvigelser og tillægsbevillinger i 2. forventede regnskab

Anlægsudgifter (mio. kr.)	Korrigeret budget 2020	2. FR 2020	Afvigelser 2020	TB 2020	TB 2021	TB 2022	TB 2023
Magistraten	26,8	23,0	-3,8	-0,4	0,4	0,0	0,0
Bolig- og Ejendomsudvalget	90,2	79,1	-11,0	-10,4	10,4	0,0	0,0
Undervisningsudvalget	41,1	35,0	-6,1	-5,6	5,6	0,0	0,0
Ældre- og Omsorgsudvalget	36,2	36,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- og Fritidsudvalget	67,3	63,2	-4,2	-1,7	1,7	0,0	0,0
Børneudvalget	12,5	12,6	0,0	-0,2	0,2	0,0	0,0
Socialudvalget	12,8	13,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
By- og Miljøudvalget	122,8	114,2	-8,6	-10,5	10,5	0,0	0,0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korrigeret budget - eksklusiv negativ pulje	410,8	377,2	-33,6	-28,7	28,7	0,0	0,0
Negativ anlægspulje	-65,1	0,0	65,1	28,7	0,0	0,0	0,0
Yderligere forskydninger og mindreforbrug		-31,6	-31,6				
Korrigeret budget - inklusiv negativ pulje	345,7	345,7	0,0	0,0	28,7	0,0	0,0
Negativ anlægspulje efter 1. FR				-36,4			

Der er forventede afvigelser/forskydninger svarende til 33,6 mio. kr. i 2020. Af disse afvigelser søges 28,7 mio. kr. overført til 2021. Dette dækker næsten udelukkende over tidsmæssige forskydninger. Afvigelserne skal ses i sammenhæng

med, at den samlede anlægsportefølje er steget siden 1. forventede regnskab. Det betyder, at det korrigerede budget inkl. den negative anlægspulje er steget fra 310,9 mio. kr. til 345,7 mio. kr. Stigningen skyldes primært fremrykningen af projekter for i alt 31,8 mio. kr. i forbindelse med suspenderingen af anlægsloftet som følge af corona-krisen. Herudover er der vedtaget et nyt projekt (KB 24. feb. 2020 pkt. 48) om kunstig intelligens vedrørende korrekt og ensartet sagsbehandling ved spørgsmål om sanktionering af ledige borgere. Projektet er på 3,1 mio. kr. 2020, og er finansieret via midler fra Finansloven.

Status på den negative anlægspulje

Den negative anlægspulje afspejler forventede forskydninger og mindreforbrug på de igangværende projekter. Da det ikke er muligt på forhånd at pege på hvilke projekter, der bliver forsinkede, er der indarbejdet en negativ anlægspulje under magistraten, der er udtryk for de forventede forsinkelser.

Puljen er på nuværende tidspunkt på 65,1 mio. kr. Efter 2. forventede regnskab vil puljen blive nedskrevet med 28,7 mio. kr. Det betyder, at der skal realiseres yderligere forsinkelser og mindreforbrug for 31,6 mio. kr. for at udmønte den negative anlægspulje i 2020 og dermed undgå et ikke-forudset kassetræk. Tidligere år har behovet for yderligere forskydninger og mindreforbrug i 2. forventede regnskab været på niveau jævnfør tabel 11.

Tabel 11: Behov for yderligere forsinkelser og mindreforbrug 2017-2019 sammenlignet med 2020

År	Behov (mio. kr.)
2017	-25,9
2018	-38,2
2019	-44,0
2020	-31,6

I 2017-2019 er den negative anlægspulje blevet udmøntet senest ved årsafslutningen. Det vurderes derfor, at yderligere forsinkelser og mindreforbrug på 31,6 mio. kr. er realistisk og vil ske via nye forsinkelser resten af året.

På nuværende tidspunkt vurderes der derfor ikke at være behov for yderligere handlinger i forhold til at overholde kommunens afsatte budget til anlægsprojekter.

Status på salg af ejendomme

I forbindelse med forventede regnskaber gives der en opdateret status på strategien for salg af ejendomme.

I den oprindelige plan var der i 2016-19 anslået samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Planen er siden opdateret som følge af udskydelser af salg og ændrede salgsvurderinger og strækker sig nu til 2024. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 135,4 mio. kr., hvoraf 48,0 mio. kr. vedrører salg i 2020. Der forventes ikke yderligere provenu i 2020. De samlede forventede indtægter i perioden 2016 til 2024 er på 217,5 mio. kr. Der henvises til det fortrolige bilag 17 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

Økonomi

Tabel 12: strukturel balance

2. forventede regnskab (mio. kr.)	Oprindelig Budget 2020	Korrigeret Budget 2020	2. FR 2020	Afvigelse Korrigeret budget inkl. modgående forslag	TB 2020 inkl. omplaceringer
Indtægter i alt	-6.167,3	-6.163,8	-6.162,5	1,3	-0,9
Driftsudgifter i alt	5.711,4	5.710,8	5.812,3	101,5	-0,3
Serviceudgifter	4.161,1	4.158,9	4.211,2	52,3	8,6
Overførselsudgifter	1.550,4	1.551,9	1.601,1	49,3	-8,8

STRUKTUREL BALANCE	-455,8	-453,1	-350,2	102,9	-1,1
Anlægsudgifter inden for rammen	310,9	345,7	345,7	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	92,3	97,4	97,4	0,0	0,0
Anlægsindtægter	-36,8	-100,0	-96,1	3,9	3,1
Brugerfinansieret område	42,0	58,2	55,5	-2,6	1,2
Resultat i alt (- = overskud)	-47,5	-51,8	52,3	104,1	3,1
Kassebeholdning primo	790,2				
Årets resultat	-47,5	-51,8	52,3	104,1	3,1
Lånoptagelse	0,0	0,0	-1,2	-1,2	-1,2
Finansforskydninger	45,9	14,5	25,4	10,9	10,9
Afdrag på lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	1,7	37,3	-76,5	-113,9	-12,8
Kassebeholdning ultimo	791,8	827,5	713,6		

I korrigeret budget 2020 er der en forventet ultimo-kassebeholdning på 827,5 mio. kr. 2.forventede regnskab viser en betydelig forværring af den forventede kassebeholdning i forhold til det korrigerede budget på 113,9 mio. kr.

Forværringen skyldes primært de forventede merudgifter på driften i 2020 på 101,5 mio. kr., hvilket både skyldes merudgifter under service på 52,3 mio. kr. og overførselsområdet på 49,3 mio. kr.

Merudgifterne under service i tabel 12 udgøres af merforbruget i 2. forventede regnskab inkl. Corona på 111,8, samt den manglende finansiering af overførsler fra 1. forventede regnskab på 10,7 mio. kr. Hertil kommer de modgående tiltag på -49,5 mio.kr., de ledige midler i puljen til uforudsete udgifter på -16,0 mio. kr. samt udnyttelse af servicerammen, der frigiver -4,7 mio. kr.

Opgørelsen er altså uden den langsigtende effektiviseringspulje på 20 mio.kr., da den ikke er budgetlagt, men er en forudsætning om mindreforbrug. Derudover udestår compensation for Corona-relaterede merudgifter fra staten på 27,1 mio. kr., da de endnu ikke er udbetalt fra staten. Lægges Corona-kompensationen og den langsigtede effektiviseringspulje til afvigelsen på 52,3 mio. kr. fås bruttoudfordringen under service på 45,2 mio. kr., som opgjort i tabel 8.

Det øgede kassetræk skal derfor også ses i sammenhæng med, at der på kommunens indtægtsside endnu ikke er indarbejdet den compensation, som kommunen får for Corona-relaterede merudgifter på 27,1 mio. kr. samt den midtvejsregulering af overførselsudgifterne, som kommer i forlængelse af økonomiaftalen. Dette vil nedbringe det forventede kassetræk betydeligt i 2020.

Udover afvigelserne på driften forventes også finansforskydninger for 10,9 mio.kr., som primært skyldes kommunalbestyrelsens beslutning om at udsætte opkrævningen af 2. rate af dækningsafgift for 2020. Dette er alene en forskydning af indbetalinger fra 2020 til 2021. Herudover har der været indbetalinger til kommunens parkeringsfond, som også alene er udtryk for forskydninger.

En nærmere gennemgang af det finansielle område findes i bilag 15.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 15. juni 2020 og kommunalbestyrelsen den 22. juni 2020.

Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med magistratsbehandlingen den 15. juni 2020.

Vedlegg

Bilag 1 - Bevillingsoversigt

Bilag 2 - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 3 - Magistraten

Bilag 4 - Bolig- og ejendomsudvalget

Bilag 5 - Undervisningsudvalget

Bilag 6 - Ældre- og omsorgsudvalget

Bilag 7 - Kultur- og fritidsudvalget

Bilag 8 - Børneudvalget

Bilag 9 - Socialudvalget

Bilag 10 - By- og miljøudvalget

Bilag 11 - Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget

Bilag 12 - Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Bilag 13 - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 14 - Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 15 - Det finansielle område

Bilag 16 - opgørelse af coronarelaterede merudgifter

Sak 56: Lukket

00.30.00-S00-51-17